ВЛКСМ-эй XV СЪЕЗД

БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

43-дахи жэлээ гарана.

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 119 (11105) | 1966 оной майн 19, четверг | Сэн 2 мүнгэн

...ЛУУШУУЛАЙ БҮХЭСОЮЗНА ЛЕНИНСКЭ КОММУНИС СОЮЗАЙ XV СЪЕЗДЭ

...тэ нүхэдүүд!

...шуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис ...XV съездын делегадуудые, бүхы эрэгтэй, ...комсомолшуудые, Совет ороной бүхы ...уу хүбүүд, басагадые Советскэ Союзай Ком... партиин Центральна Комитет халуунаар ...ша, танай хүдэлмэриин амжалтатай байхые

...молой XV съезд хадаа эдир залуугай хаба... дайшалхы харалга болоно. Совет залуу... эрэнэй мэдэрэгдэһэн манлай — Ленинскэ ...л парти болон арадай этигэл найдабарие ...солотойгоор харюулна. Мүнхэ Ленинэй за... ...аар хэдэн олон миллион шэнэ тэмсэлшэдые ...үлдэг комсомолой хэрэгүүдээр бидэнэр омо... ...ди. Ленинэй нэрэ комсомолой туг дээрэ бэ... ...еһоороол бэшэгдэнхэй. Дайнай хүндэ хүшэр ...ануудай жэлнүүдтэ, совет арадай оролдосо... ...аар зохёон байгуулхы ажал эрхилэлгын ...тэ комсомол толгойлогшотой залуушуул ...хойноһоо ленинскэ замаар дабшан ябаа, ...змын үзэл сурталда хододоо хизаарлашагүй ...эхэ байгаа.

...эдир залуу хүбүүд, басагадай соёл сурта... ...талаар хатуужалтай, шэнэ байдал зохёолго... ...л түгэлдэр, барагдашагүй эршэ зоригтой ...нь маанад, коммунистнуудые баясуулдаг. ...манай эсэгэнэрэй, аханарай илалта түгэл... эхилһэн хэрэгые агууехэ революциин шэнэ ...ргэлжэлүүлэн түгэсхэхэ байһанай бата мү... ...лоно гэжэ бидэнэр тоолонобди.

...мэриншэн, хүдөө, һурагша болон бүхы совет ...улые ленинизмын үзэл сурталаар хүмүү... ...э, соёл сурталай талаар хатуужалтай, ажал... ...атай, али бүхы талаараа хүгжэнги хүнүүдые ...гэдэнь партида бүри ехэ эршэ зоригтойгоор, ...тойгоор туһалхыень комсомолые КПСС-эй ...ъезд уряалаа. Эдэ хүнүүд коммунизм бай... коммунизмын үедэ ажаһууха, нийтынь хэрэ... ...хүтэлбэрилхэ зэргэтэй байна бшуу. Залуу... ...коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ гол зорилгые ...агэдэ комсомолой бүхы ажал ябуулга зо... ...дана.

...шуулые коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ гэ... ...р удхатайб гэхэдэ, эдир залуу хүбүүд, баса... ...марксистско-ленинскэ үзэл сурталтай, суртал ...талаар шанга хатуужалтай, ажабайдалай бү... ...дэлнүүдтэ ангиин тала баримталан хандадаг, ...ис партиин хэрэгтэ үнэн сэхэ байдаг болгохо, ...революционно ёһоор шэнэдхэн хубилгахын ...рэлхэг хатуу, шэн зоригто тэмсэлшэдые хү... ...үлхэ ябадал болоно.

...унис ёһоор залуушуулые хүмүүжүүлхэ гэ... ...т патриотизмын, Советскэ Союзай арадуудай ...гэй бата бэхи хани барисаанай, манай социа... ...орондо дурлалгын мэдэрэл тэдэндэ хүмүү... ...дайсанай ямаршье халдан оролгоһоо Эхэ ...буу зэбсэг гартаа барижа хамгаалхаар ходо... ...эн байдагаар хүмүүжүүлхэ гэһэн удхатай.

...ушуулые коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ гэ... ...р залуу хүбүүд, басагадта бүхы оронуудай ...дтай аха дүүгэй хани барисаанай, һанал нэгэ... ...мэдэрэлые, мүн дарлагшадта, буржуазна ...дол болон абари занщалда ангиин талаар эб... ...байлгые хүмүүжүүлхэ ябадал болоно.

...ушуулые коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ гэ... ...р залуу хүбүүд, басагадые ажалда ушар ёһо ...үнэн сэхээр хандалга хүмүүжүүлхэ, өөрынгөө ...лэй түлөө омогорхолые хүгжөөхэ, шада... ...дээшэлүүлхэ саг үргэлжын эрмэлзэлгэ бада... ...өөрынгөө коллективэй хэрэгэй түлөө харюу... ...й байха мэдэрэл түрүүлхэ, мүн өөрынгөө ...далые арадай ажабайдалтай таһаршагүй хол... ...байлгые, хубиин болон нийтын аша туһын ...оо бата холбоотой байлгые манай залуушуу... ...тодоор мэдэрдэгээр хүмүүжүүлгын хүдэлмэ... ...иха гэһэн удхатай.

...унис байгуулалтын шэнэ зорилгонуудые ...й XXIII съезд тодорхойлоо. Шэнэ табан жэ... ...алгабаринуудые залуушуул гүнзэгы һайнаар ..., энэ эгээн лэ бэрхэтэй хэрэгүүдые тэдэнэр ...олтойгоор дүүргэжэ ороно гэжэ парти найда...

...завод, фабрикануудай, барилгануудай ком... ...уд коммунистнуудтай хамта социалис мү... ...дэлгэрүүлнэ, ажалда коммунис ёһоор ханда... ...лөө хүдэлөөе үүсхэнэ. Техническэ дэбжэлгын, ...химгадалтайгаар ажал эрхилэлгын, ажалай ...дээшэлүүлгын түлөө, эрхим шанартай про... ...н түлөө тэмсэл хадаа залуу совет хүдэлмэ... ...эн эрхим шэнжэ шанарые харуулна. Үйлэдбэ... ...эбжээхэ алхам бүхэнэй хүдэлмэришэн залуу... ...й соёл культурын, мэргэжэл шадабариин, оюун ...он ургалтатай тааруугаар хэгдэхэ тухай ком... ...оролдолго гаргаха ёһотой.

...унизмын материально-техническэ үндэһэ һуу... ...уулхын түлөө тэмсэлдэ хүдэлмэришэн ангиин ...гварди саашадаашье найдамтай түшэг тулгуу... ...байха гэжэ парти этигэнэ.

...эгэй залуушуулай үмэнэ ехэ зорилгонууд ...на. Ороохо таряа, мяха, һү, бусад продукци ...ыбэгээр абахын түлөө эдэбхитэй тэмсэлдэ хү... ...залуушуулые комсомолой организацинуудай ...н жагсааха байһаниинь сохомтой. Колхоз, сов... ...ай комсомолшууд, хүдөөдэхи ажабайдалай ...бүри болбосон, оюун бодолой талаар баян, ...түгэлдэр болохын тулада бүхы юумэ хэгты. ...уд, стадионууд, паркнууд болон хүдөөдэхи ама... ...гуламтануудые бариха талаар үүсхэл эдэб... ...бүхы хэмжээгээр хүгжөөгты.

...Армиин болон Далайн-Сэрэгэй Флодой зэр... ...йхамшаг һайн залуушуул алба хэжэ байдаг. ...сэрэгшэд Эхэ оронойнгоо үмэнэхи нангин ...инскэ уялгаяа үнэн сэхээр дүүргэнэ, хилэнүү... ...хамгаална. Өөрынгөө тангаригта үнэн сэхэ ...армиин комсомолшууд, бүхы залуу сэрэгшэд ...ахы, политическэ бэлэдхэлээ эсэшэ сусашагүй гөөр дээшэлүүлхэ, эзэрхэг түримхэйшүүлдэ ямаршье үедэ эрид шанга сохилто үгэхын тулада буу зэбсэгээ оролдосотойгоор шудалха гэжэ КПСС-эй Центральна Комитет батаар найдажа байһанаа элирхэйлэн мэдүүлнэ.

Залуушуулай Ленинскэ союзай хахадынь мүнөө һургуулинуудай һурагшад болоно. Һурагшадта эрхим шанар — эрдэм бэлиг шадалха хизааргүй эрмэлзэлгэ, ажал хэхэ дурлал, революционно үзэл сурталда үнэн сэхэ байлгые, зорилгонуудаа туйлахын түлөө оролдолго хэшээл, һайн һайхан абари зан болон үнэн сэхэ байлгые хүмүүжүүлхын тулада комсомол олон юумэ хэжэ шадаха байна.

В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ пионернүүдэй организацине хүтэлбэрилгэдэ комсомол хүндэтэй, харюусалгатай зорилго дүүргэдэг. Энэ хадаа комсомолдо партиин үгэһэн гол даалгабаринуудай нэгэн болоно. Үхибүүдтэй хүдэлмэри ябуулхын тулада тэрэнэй түхэл маягые болон онол аргануудые саг үргэлжэ нарижуулан һайжаруулха хэрэгтэй. Пионернүүдтэй хүдэлмэриин нэгэ адли байлгые зайсуулагты. Үхибүүдые бодото, һонирхолтой хэрэгүүдтэ хабаадуулагты, үхибүүдые һанаамгай бэрхээр, эдэбхи хэшээлтэйгээр хүмүүжүүлэгты.

Совет студентнүүдэй олон миллион тоото отрядта — үйлэдбэриин командирнууд болохоёо байгшадта, гэгээрэлэй, элүүрые хамгаалгын, эрдэм наука болон соёл культурын ерээдүйн хүдэлмэрилэгшэдтэ ехэ найдабари олгогдоно. Дээдэ һургуулинуудай соёл сургалай ажабайдалда комсомол бүри ехэ үүргэ дүүргэдэг болохо, тусхай эрдэмдэ һурахатаяа хамта общестбын хүгжэлтын хуули ёһонуудые студентнүүдэй оролдосотойгоор шудалхаар, политическэ талаараа үргэн ехэ эрдэм мэдэрэлтэй байхаар ажал хэрэгые табиха гэжэ найдажа байһанаа КПСС-эй Центральна Комитет элирхэйлэн мэдүүлнэ. Өөрынгөө мэргэжэлые болон марксистско-ленинскэ теориие гүн гүнзэгыгөөр шудалха, коммунис ёһоор үнэмшэн этигэдэг байха гэшэ али бүхы мэргэжэлтэдтэ совет общестбын табидаг зайлашагүй эрилтэнь болоно.

Совет эрдэм наукын болон соёл культурын залуу ажал ябуулагшадай творческо ургалта, манай общестбын ажабайдалда тэдэнэй эдэбхитэйгээр хабаадалга партиие баясуулна. Залуушуулай энэ отрядай хүсэ шадал зохёон байгуулхы уг зорилгонуудта, согтой солбоноор, этигэл түгэсөөр, манай агууехэ үзэл сурталай илан мандалгада үнэмшэдэгөөр, эдир залуу хүбүүд, басагадые хүмүүжүүлгэдэ, манай урагшаа дабшалгада һаад ушаруулдаг бүхы юумэнүүдтэй тэмсэлдэ бүри хүсэдөөр зорюулагдаха ёһотой.

Хаа хаанагүй — промышленностьда, хүдөө ажахыда, наука болон соёл культурада, коммунис байгуулалтын бүхы һалбаринуудта, алдарта зэбсэгтэ хүсэнүүдэй зэргэнүүдтэ — комсомолшууд шэн зоригой болон баатаршалгын үльгэр жэшээ хододоо харуулдаг байха гэжэ парти этигэнэ.

ВЛКСМ-эй XV съездын боложо байха үдэрнүүдтэ манай бүхы орон, бүхы совет арад Совет засагай дээдэ органой — СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтада бэлэдхэжэ байна. Парти хадаа һунгалтануудта урдынхидаал адляар профсоюзна, комсомолой болон ажалшадай бусад организацинуудтай нэгэн таһаршагүй нэгэдэл байгуулжа ябуулга хэхэ юм. Һунгалтын үдэртэ комсомолшууд, манай совет залуушуул — залуу һунгагшад Коммунис партиин политикын түлөө, коммунистнууд болон партийнабэшэ хүнүүдэй кандидадуудта дуугаа үгэхэ гэжэ парти гүнзэгыгөөр этигэнэ.

Хүндэтэ нүхэд комсомолшууд! Манай залуушуул тухай, комсомол тухай олон һайн үгэнүүд КПСС-эй XXIII съезд дээрэ хэлэгдэһэн байгаа. Тиихэтээ хамта комсомолой ажал ябуулгадахи дутуу дутуу дунданууд шүүмжэлэгдээ һэн. Тэдхэмжэ хараад һууха һанаашалга гаргадаг журамгүй хүнүүд, нийтынгээ уялганuудые һулаар мэдэрдэг хүнүүд залуушуулай дунда үшөөл дайралдадаг. Обществодо харша иимэ үзэгдэлнүүд үсөөншье һаа, таанадай һанаа бү амаруулаг лэ. Зүгөөр тэдэнэй бии байһан сагта комсомолой организацинууд манай байгуулалтада гүнзэгы харша иимэ үзэгдэлтэй эрид шангаар тэмсэхэ уялгатай.

Залуушуултай хэгдэхэ хүдэлмэри угаа ехэ харюусалгатай, бодото тодорхой, ёһо тэдыгээр, нэгэ хэбээр хандалгые, нэгэ газартаа зогсолгые тэсэдэггүй хэрэг болоно. Гэхэ зуура зарим комсомольско организацинуудта ёһо тэдыгээр хандаха, гоё гоё үгэнүүдые хэлэхэ, хооһон үгэ хүүр дэлгэхэ ябадал үсөөн бэшэ үзэгдэдэг, сүлөөтэй сагые бодолтой зүбөөр үнгэргэлгэдэ, махабадай соёлдо, спортдо үшөөл дутамагаар анхарал хандуулагдадаг.

Комсомолец бүхэндэ комсомолой организацинууд бүри ехэ эрилтэ табиха, Ленинскэ комсомолой гэшүүнэй нэрые бүри дээшэнь үргэхэ ёһотой. Комсомолшуудай журам һайн, эмхидэнги байха тудам тэдэнэр улам шэн зоригтойгоор ажаллаха, һуралсалынь амжалтатай байха, комсомолшуудай нэрэ хүндэ бүри дээшэлхэ, ВЛКСМ-эй дүүргэдэг түрүү үүргэ залуушуулда нүлөөлэлгэнь улам дээшэлхэ.

Хүндэтэ нүхэдүүд!

Агууехэ Октябриин социалис революциин 50 жэлэй ой, Владимир Ильич Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ой ойртожо байна. Коммунизмын илан мандалтын аша туһада ажалай зохёон байгуулхы габьяа гаргаж эдэ үдэрнүүдые тэмдэглэхэ гэжэ парти, комсомол, бүхы совет арад бэлэдхэжэ байна.

Октябриин хэрэгые, агууехэ Ленинэй, коммунизмын түлөө тэмсэлшэдэй хэрэгые эрхимээр үргэлжэлүүлдэг байхаар залуушуулые хүмүүжүүлхэһээ ондоо тиимэ үлүү ехэ шухала, тиимэ үлүү ехэ хүндэтэй зорилго комсомолдо байхагүй.

Коммунис партиин үнэн сэхэ туһалагша ба халаан — Ленинскэ комсомол мандаха болтогой!

Баатарлиг совет залуушуул мандаха болтогой!

Манай хүсэн түгэс социалис Эхэ орон мандаха болтогой!

Коммунизм мандаха болтогой!

Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитет.

1966 ОНОЙ МАЙН 17-до ВЛКСМ-эй XV СЪЕЗД ДЭЭРЭ НҮХЭР Л. И. БРЕЖНЕВЭЙ ХЭЛЭҺЭН ҮГЭ

Хүндэтэ нүхэд делегадууд!

Таанар комсомолой үндэр дээдэ хуралдаанда суглараад байна гээшэт. Энэ хадаа манай ороной басагад, хүбүүдэй ажабайдалда ехэ удха шанартай үйлэ хэрэг болоно. Энээндэ залуу үетэнһөө гадна, таанадай эхэ эсэгэнэрэй, таанадай аханар болон эгэшэнэрэй, манай бүхы арадай анхарал хандуулагданхай.

Партиин, бүхы совет арадай коммунизм байгуулгын программые бэелүүлжэ эхилһэн жэлнүүдтэ союзай хэһэн хүдэлмэриин дүнгүүдые съезд согсолон гаргаха гэһэн уряалтай. Таанар хадаа комсомолой ажал ябуулгын шухала асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ болонот, һонирхолтой шэнэ үзэл бодолнууд болон түсэбүүдээр баяжан зэбсэгжэхэ, ерээдүйн сагта бэелүүлэгдэхэ зорилгонуудые хараалха байнат.

Съездын нээгдэһэнтэй дашарамдуулан таанадые амаршалаад, манай партиин Центральна Комитедэй зүгһөө, Совет ороной бүхы коммунистнуудай зүгһөө таанадта, таанадаар дамжуулан, ленинскэ комсомолой бүхы 23 миллион тоотой отрядта халуун баяр хүргэхыемни зүбшөөгыт.

Нүхэдүүд! КПСС-эй XXIII съездын хүдэлмэреэ дүүргэһэн үдэрһөөнь хойшо һара үлүүтэйхэн саг үнгэрбэ.

XXIII съезд хадаа манай дотоодын болон гадаадын политикын гол шэглэлнүүдые найруулан зохёогоо, ойрын үедэ парти болон совет арадай ажал ябуулгын программые тодорхойлоо. Ленинскэ хараа шэглэлээр урагшаа партиин зорижо ябаһыень, зорихошье байһыень съезд үшөө дахин найдамтайгаар лаблан харуулаа. Манай бүхы арад — хүдэлмэришэд, колхознигууд, ажалша интеллигенци өөһэдынь бодото хэрэг байһан туладань съездын шиидхэбэринүүдые, табан жэлэй даабаринуудые хүхюу дорюунаар хүлеэжэ абаа.

Партиин анхарал оролдолго болон түсэбүүд манай залуушуулда дүтэшье, хүндэтэйшье. Партийна съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө залуушуул халуун оролдосотойгоор хүдэлжэ байна. Тиимэл байха ёһотой ха юм даа. Партиин уг зорилгонуудһаа, манай революциин уг зорилгонуудһаа ондоо уг зорилго комсомолдо байхагүй.

Залуушуулай хүсэтэй, алдартай суутай, хүндэтэй байһаниинь юунһээ үндэһэтэйб гэхэдэ, тэдэнэр хэзээ бүхэндэ, манай ороной хүгжэлтын али бүхы үенүүдтэ, шухалын шухала түүхэтэ зорилгонуудые бэелүүлгэдэнь партиин үнэн сэхэ түшэг тулгуури болодог байна.

Хэзээ бүхэндэ байдагтаал мүнөөшье комсомол хадаа агууехэ коммунис байгуулгын эгээл түрүү участогууд дээрэ ябана. Партиингаа уряагаар залуушуул шэнэ газар элдүүрилгэдэ хабаадалсана, Сибириин баялигуудые нээнэ, Алас-Дурна зүгэй, холын хойто зүгэй газар дайдые хубилгана. Совет залуушуул зохёон байгуулхы ажалда эдэбхитэйгээр хабаадалсана, ажаллаха дуратайшье, ажаллажа шаданашье. Ленинизмдэ үнэн сэхэ байһанаа мүнөөнэй залуу үетэн имагтал ажал хэрэгээрээ, түүхын түрүүндэ ажал хэрэгээрээ лаблан батална.

Арба үлүүтэйхэн жэлэй саада тээ Ангар мүрэнэй эрье тээшэ түрүүшын барилгашад — һайн дуратан зориһон байна. Тиихэдэ 12 комсомолшууд ошоһон байгаа. Мүнөө тэндэ, урдань бүтүү ой тайга байһан газарта, дэлхэй дээрэхи туйлай ехэ Братска гидроэлектростанци баригданхай, Братск гэжэ шэнэ город урган бодонхой. Тэрэ хадаа 60-аад онуудай совет залуушуулай революционно талаараа болбосоронхой, эрэлхэг зоримгой байһанай һүлдэ тэмдэг болонхой.

Шэрүүн шанга байлдаанууд соогуур ороноймнай хуби заяанай нэгэтэ бэшэ шиидхэгдэһэн газарта, Волго мүрэнэй нангин эрьенүүд дээгүүр, урдань Совет засагай түлөө шуһаа адхаһан хүнүүдэй үхибүүд болон ашагушанар Волжско ГЭС байгуулгада туһалаа, хүсэн түгэлдэр химическэ комбинат болон хэдэ хэдэн заводуудтай Волжский город баряа.

Кривой Рог, Рудный болон Жданов городуудай комсомолшууд болон залуушуул металлурги хүгжөөлгэдэ, горно-шанаржуулгын томо томо предприятинуудые барилгада ехэ нэмэри хэһэн байна.

Заполяриин хүшэр хүндэ эрхэ байдалда, Талнахта — комсомолшуудай бүхэсоюзна габшагай барилга дээрэ Москва болон Ленинград городуудай эльгээһэн залуу түлөөлэгшэдэй эдэбхитэйгээр хабаадалсаһанай ашаар тон богонихон болзор соо «Маяк» гэжэ уурхай ашаглалгада оруулагдаа, түмэр харгы болон бусад барилганууд бүтээгдээ.

Эдэ городуудай, мүн ороной олохон бусад городууд болон тосхонуудай комсомолой организацинууд хадаа партийна комитедүүдэй ёһотой туһалагшад, залуушуулай хүндэтэй ударидагшад байһанаа харуулаа.

Коммунис байгуулалтада эдэбхитэйгээр хабаадалсаһанайнгаа түлөө, Братск, Волжский, Кривой Рог, Норильск, Жданов болон Рудный городуудай комсомолой организацинууд СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указаар Ажалай Улаан тугай орденуудаар шагнагданхай гэжэ таанадта, хүндэтэ хани нүхэд, мэдээсэхэмни урматай байна.

Коммунис партиин Центральна Комитет хадаа үндэр дээдэ шагналда хүртэһэн комсомолой организацинуудые үнэн зүрхэнһөө амаршалаад, коммунизм байгуулгада хүсэ шадалаа, бэлиг шадабаряа зорюулжа байһан залуу ажалшадта баясхалан хүргэнэ.

Парти хадаа ленинскэ комсомолой үнэн сэхэ байһандань үнэншэнэ, тэрэнэй хүсэ шадал болон арга боломжонуудта этигэнэ. Парти хадаа шэнэ табан жэлэй эгээл харюусалгатай зорилгонуудые залуушуулда даалгана.

Коммунис байгуулалтын түлөө тэмсэл соогуур залуу хүн ажабайдалай ёһотой һургуули, ажалайшье, тэмсэлэйшье һургуули гарана. Комсомолой бии болоһон үдэрһөө хойшо 90 гаран миллион хүн иимэ һургуули гараһан байна. Мүнөө ямаршье гүрэнэй гү, али нийтын ажал ябуулагшаһаа, эрдэмтэһээ гү, али ажахын хүдэлмэрилэгшэһөө, ажалай баатарһаа гү, али дайнай солотонһоо асуугаад үзэгты, тиигэбэлтнай хүн бүхэн: би комсомолой һургуули гарааб гэжэ хэлэхэ байха. Комсомол — ленинскэ партиин түрэһэн үхибүүн гээшэ. Эхэ мэтэ энхэргэнээр парти комсомолые үргэнэ, хүмүүжүүлнэ. Тиихэтээ хамта парти өөрөө залуу ленинецүүдэй дундаһаа шэнэ хүсэнүүдые бэедээ нэмэжэ абана.

Таанарай мэдэһээр партиин XXIII съезд хадаа комсомолой ажал ябуулгада ехэ анхарал хандуулһан байна. Залуу халаание хүмүүжүүлхэ тухай партиин эсэшэ сусашагүй анхарал оролдолгонь КПСС-эй ЦК-гай тоосоото элидхэл соо, делегадуудай хэлэһэн үгэнүүд соо, съездын шиидхэбэринүүд соо элишэлэгдэнхэй.

XXIII съезд хадаа КПСС-эй Уставта хубилалта оруулһан байна. Тэрэнэй ёһоор, мүнөө 23 хүрэтэрхи наһанай залуушуул имагтал ВЛКСМ-ээр дамжажа партида ороно болоно. Общестбын ажабайдалда комсомолой политическэ үүргын хэлбэришэгүйгөөр ургажа байһые, комсомол хадаа партиин гол шухала резерв, үнэн сэхэ туһалагша, партиин үзэл сурталые нэбтэрүүлэгшэ байһыень парти энэ шухала хэмжээгээрээ баһа дахин онсолон тэмдэглэбэ. «Бидэ хэзээ бүхэндэ түрүү ангиин залуушуулай парти байхабди!» гэжэ Владимир Ильич Ленин онсолон тэмдэглээд, иигэжэ тайлбарилаа һэн: «Бидэ хадаа ерээдүйн парти гээшэбди, тиихэдэ ерээдүймнай — залуушуулай хэрэг гээшэ. Бидэ хадаа шэнэ юумэ үүдхэгшэдэй парти гээшэбди, шэнэ юумэ үүсхэгшэдэй хойноһоо хэзээ бүхэндэ залуушуул даган ябадаг».

Октябриин агууехэ үдэрнүүдэй түүхэ болохо холодон ошохо тума, ажабайдалай хүшэр хүндэ шалгалтануудые гараагүй залуу хүбүүд, басагадай коммунис зэргэнүүдтэ олоороо ороно тума, үзэл сурталай талаар хүмүүжүүлгын зорилгонууд улам бүри ехэ харюусалгатай болоно. Эдэ хадаа манай революциин нийтэ зорилгонуудые ойлгоходонь, дэлхэйе революционно ёһоор хубилгаха хэрэгтэ өөрынгөө тодорхой һуури эзэлхэдэнь залуу хүн бүхэндэ туһалха ёһотой. Аха үетэнэй алдарта революционно заншалнуудта залуушуулые һургаагүй һаа, энэ зорилгые хүсэд дүүрэнээр бэелүүлхын аргагүй.

Зүгөөр Совет засагай түрүүшын жэлнүүдэй революционерые мүнөөдэр тэрэ зангаарнь һажааха тухай эндэ хэлэгдэнэ бэшэ ха юм даа. Революционернүүдэй шэнэ үетэн бүхэн хадаа шэнэ түүхэтэ зорилгонуудые шиидхэнэ, тиихын тулада тэмсэлэй болон ажабайдалай таарамжатай зохид арга методүүдые, ёһо гурилнуудые шэлэн олодог байна. Тэрэнэй түлөө ондоо хэншье тиимэ ёһо гурим зохёохо аргагүй. Үнгэрһэн үеын геройнуудые һажааха хэрэггүй, харин революци соогуур хатуужаһан тэдэнэй абари зангай удхыень дамжуулан абаха, тэдэнэй революционно эрмэлзэл, тэдэнэй гүн гүнзэгы коммунис этигэл найдабари, манай партиин агууехэ хэрэгтэ хэлбэришэгүй үнэн сэхэ байһан этигэл, тэдэнэй халуун зоригжол, революциин дайсадта заха хизааргүйгөөр дураа гутадаг байһан үзэл бэедээ дамжуулан абаха; эдэ бүхы шэнжэ шанарнуудые бэедээ хүмүүжүүлээд, мүнөөдэр бидэнэй урда байгааша коммунизм байгуулгын олон янзын зорилгонуудые шиидхэлгэдэ хэрэглэхэ шухала.

Мүнөө гайхамшагта, ажалда дуратай, эрдэм һургаалтай залуу үетэн нийтын ажабайдалда хабаадалсадаг болобо. Тэдэнэр хадаа коммунис байгуулалтын шухалын шухала бүхы һалбаринуудта эзэлхэ ёһотой һуури эзэлнэ. Парти хадаа залуушуулые зоримгойгоор дэбжүүлнэ, али бүхы ажал хүдэлмэридөө залуушуулда түшэглэнэ. Зүгөөр эдэ бүхы ушарнууд тухай хэлэхэ зуураа, хүн бүхэндэ манай общестбын ехэ юумэ үгэдэг, баһа хүн бүхэнһөө ехэ юумэ эридэг байһыень мартажа болохогүй, нүхэдүүд. Мүнөө бидэнэрэй урда тон ехэ үргэн дэлисэтэй, тон орёо онһон зорилгонууд табигдаад байна, амгалан тайбанай байгуулгын үедэ мүнөө хүрэтэр иимэ ехэ зорилгонууд табигдаашьегүй гээшэ ха. Залуу үетэн хадаа үйлэдбэриин, научно-техническэ болон нийтын талаар тон ехэ орёо онһон хэрэг өөһэдынгөө эсэгэнэрһээ дамжуулан абаһан байна. Энээнние урагшань дабшуулхын, саашадань хүгжөөхын тулада тусхай гүн ехэ эрдэм һургаал хэрэгтэй, шэлэн олоһон мэргэжэлээ саашадань саг үргэлжэ нарижуулан һайжаруулха хэрэгтэй. Энэ хадаа бүхыдөө общестбыншье, тусхайлхада хүн бүхэнэйшье шухалын шухала эрилтэ болоно.

Партиин XXIII съездын Директивэнүүд соо энэ эрилтын ямараар тодорхойлогдоһые һанаад үзэгты. Табан жэлэй туршаа соо дээдэ болон дунда эрдэмтэй долоон миллион тухай, үнгэрэгшэ табан жэлэйхидэ орходоо нэгэ хахадһаа үлүү дахин олон мэргэжэлтэдые бэлдэхэ болонобди. Бидэ хадаа манай ороние залуушуулай орон гэжэ нэрлэхэ дүүрэн эрхэтэйбди, баһа һурагшадай орон гэжэ нэрлэхэшье үндэһэ һуури бии. Мүнөө Советскэ Союз дотор 70 гаран миллион хүн һуража байна.

Тохёолдоһон ушартай дашарамдуулан, манай багшанарта, профессорнүүдтэ, хэдэн миллион совет хүнүүдтэ эрдэм һургаалай агууехэ баялигые нэбтэрүүлжэ байһан бүхы хүнүүдтэ үнэн зүрхэнэй баясхалан хүргэхэ хүсэлэнтэйб. Арюун һайхан ажалайтнай түлөө, арадай гэгээрэлэй талаар шэн габьяатай байһанайтнай түлөө таанарта баясхалан хүргэнэб, нүхэдүүд. Иимэ ажал хэхэдээ таанар ленинскэ комсомолой талаһаа хэзээ бүхэндэ һайн, найдамтай туһалагшатай, хани нүхэдтэй байгаат, саашадаашье байхатнай дамжаггүй. Мүнөөдэршье коммунис байгуулалтын хэрэгтэ бидэнэй урда табигдаһан шэнэ зорилгонуудые бэелүүлхэ талаар комсомол һургуули хоёрой хоорондохи энэ холбоо барисаан хэзээ хэзээнэйхиһээ шухала байна.

Нүхэдүүд! ЦК-гай мартын болон сентябриин Пленумүүд дээрэ, КПСС-эй XXIII съезд дээрэ хараалагдаһан партиин ажахын политика хадаа манай ажахын хэрэг ударидалгые научна зам дээрэ табиха, социализмын экономическа хуули ёһонуудта шиидхэхы удха шанар олгохо, моральна болон материальна урмашуулгын гуримые шадамараар хэрэглэхэ гэһэн зорилготой. Партиин шэнэ шиидхэбэринүүд хадаа манай ороной комсомолой организацинуудай, залуушуулай үүсхэл эдэбхи болон габшагай ябуулгые хүгжөөхэ үргэн арга боломжо нээжэ үгөө. Экономическа хуули ёһонуудые имагтал ехэ эрдэмтэд болон хүтэлбэрилэгшэд мэдэхэ зэргэтэй шэнгеэр һанаха болоо һаа, алдуутай хэрэг мүн. Тэдэниие зүбөөр ойлгоод байгаа һаа, эдэ хуули ёһонууд хадаа хүтэлбэрилэгшэдэ, инженертэ, эрдэмтэдэ, техниктэ хайшан гээд бэеэ абажа ябахые заахаһаа гадна, мүн жиирэй хүдэлмэришэ, колхозник бүхэндэ тиимэ заабари үгэхэ байна.

Энээнтэй дашарамдуулан, продукциин шанар тухай асуудал дээрэ тусгаар тогтохо хүсэлэнтэйб. Мүнөө энэ хадаа гүрэн түрын удха шанартай шухалын шухала асуудал болоно. Олзо, предприятинуудай ашаг ехэтэй байлга, эрдэмэй ёһоор сэн тогтоолго, продукци худалдан наймаалга — эдэ бүхы экономическа эшэ үндэһэнүүд хадаа продукциин шанар һайжаруулгатай нягта холбоотой байха ёһотой. Голодоһо гаргангүй хүдэлхэ, ажалдаа муугаар хандадаг ябадалтай тэмсэхэ шухала гэжэ хүнүүдтэ ойлгуулгаар хүдэлмэреэ хизаарлажа болохогүй. Гадна продукциингаа шанар саг үргэлжэ һайжаруулхаар урмашанги байхаар эрхэ нүхэсэл хүдэлмэрилэгшэ бүхэндэ байгуулха шухала.

Хэһэн зүйлнүүдэй шанар һайжаруулхын түлөө, манай совет юумэнэй алдар солын, нэрэ хүндын түлөө тэмсэлдэ комсомол ёһоной зоригжолтойгоор оролсыт, нүхэдүүд! Эндэ танай мүнөөнэй экономическа болон техническэ эрдэм һургаал, танай эмхидхэхы шадабари, танай дайшалхы шанартай ойлгуулламжын, эмхидхэлэй хүдэлмэриин дүй дүршэл үргэнөөр хэрэглэжэ болохо байна.

Нүхэдүүд!

Залуу һайн дуратанай, комсомолой хүмүүжүүлэгшэдэй ошожо байһан шэнэ табан жэлэй габшагай барилганuудай адресуудынь бүхы оронойомнай мэдээжэ болонхой. Сибириин, Алас-Дурнын, хойто зүгэй хүсэт ашаглагдаагүй районууд тухай хэлэгдэнэ. Шэнэ газарта ерээд, палатка татажа ажаһуугаад, хожом болоһон хойнонь: энэ город, энэ завод би барилсааб, энэ хадаа минии хараһаар байтар урган бодоһон байна гэжэ хэлэхэдээ, хүн ямар ехээр сэдьхэлээ ханаха байнаб.

Шэнэ барилгануудые, промышленностиин шэнэ шэнэ һалбаринуудай хүгжэлтые комсомолой шэфтэ абадаг ушар ехэ һайн заншал байһанаа харуулаа. Ажахын хэрэгүүдтэ комсомолшуудай хабаадалсадаг энэ заншал бата бэхи алдартай болонхой. Ямар нэгэн барилгые комсомолшуудай барилга гэжэ нэрэтэй болгохын түлөө манайда министрнүүдэй, томо томо барилгануудай начальнигуудай хоорондоо мүрысэжэ байһыень би мэдэнэб. Энээгээр омогорхохо хэрэгтэй. Энээниие үнэтэйдэ сэгнэхэ хэрэгтэй.

Комсомолшуудай габшагай барилганууд хадаа түрүү дүй дүршэлэй лаборатори, ажалые нарин нягтаар эмхидхэлгын, үндэр дээдэ культурын, шэнэ ажаһуудалай үльгэр жэшээ болохо магад, болодогшье байна. Зүгөөр үнэхөөрөө эрхим залуушуулда путевкануудые барюулха, залуу хүбүүд, басагадай дүүрэн хүсэ шадалаараа, арга боломжоороо ажаллахыень туйлаха шухала.

Зүгөөр эндэ олон юумэн ажахын хүтэлбэрилэгшэдһөө, аха нүхэдһөө дулдыдаха байна. Манай залуушуул бэрхэшээлнүүдһээ тунхаридаггүй,

(Түгэсхэлынь 2 дохи нюурта).

КПСС-эй Центральна Комитедтэ, СССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ

...СС-эй Центральна Комитет, СССР-эй Министрнүүдэй Со... «Нийтын үйлэдбэри хүгжөөхэ талаар колхознигуудай ...альна урмашалые дээшэлүүлхэ тухай» тогтоол баталан ...

...хозуудай хүдэлмэрилэгшэдэй зохихо категоридо хабаа... ...тарифна түлөөһые хараада абажа, колхознигуудай хэһэн ...түлөө лаб үгтэхэ түлөөһэ (мүнгөөр, натураар) 1966 ...иин 1-һээ болгохо гэжэ энэ тогтоолоор колхозууд... ...амжалан дурадхагдаа. Совхозуудтахи иимэшүү хүдэл... ...талаар тогтоогдодог ажалай нормодо таарахаар эрхэ... ...ые хараада абалсан, ажалай нормо тогтоогдохо ёһотой. ...гдэһэн хүдэлмэриин түлөө лаб үгтэхэ түлөөһэнэй ха... ...ар ажалайнь үеэ дүнгүүдэй түлөө (үйлэдбэрилэгдэһэн ...кциин тоогой, шанарай гү, али абтаһан бүхы олзо ор... ...түлөө) колхознигуудай абаха салин хүлһэ үгэхэ гэжэ ...алан дурадхагдана.

...хознигуудай ажалай түлөөһэндэ үгтэхэ ёһотой мүнгэн ба ...льна фонднууд колхозуудай үйлэдбэриин-мүнгэнэй тү... ...дотор хараалагдаха, имагтал тусхайта хараалажын ...ашаглагдаха ёһотой.

...эн ажалай түлөө лаб үгтэхэ түлөөһэнэй талаар колхоз... ...дай абаха мүнгэн һарадаа нэгэ дахинһаа үсөөн бэшээр ..., продукци абаха болзорнуудтай зохилдуулан натураар ...эхэ болоно.

Колхозуудай олзые хубаарилгын үедэ колхознигуудай ажалай түлөөһэндэ үгтэхэ мүнгэ зөөри түрүүшын ээлжээндэ һомологдохо гэжэ тогтоогдоо.

Хүдөө ажахын продуктнуудай талаар колхознигуудай эрилтэ хэрэглэмжые хангахын тула хэһэн ажалай талаар хубаадаха натуральна найдуулгата фонд байгуулхыень, колхознигуудай хэһэн ажалайнгаа түлөө лаб абаха түлөөһэндэнь оруулан, өөһэдынь хүсэлэнгэй үндэһөөр, ороохо таряа ба бусад продуктнуудые, тэрэшэлэн колхозой хамтын суглаагаар тогтоогдоһон хэмжээнэй, гуримай үндэһөөр хубиинь мэдэлдэ байһан малда хэрэгтэй тэжээл абаха талыень харалсан, ороохо тарланай, хүдөө ажахын бусад продуктнуудай бүхы абтасаһаа зохихо хубиие энэ фондо оруулхыень колхозуудта һанамжалан дурадхагдана.

Колхознигуудай хэһэн ажалай түлөө лаб үгтэхэ түлөөһэ бии болголго, тэрэниие саашадань нэмээлгэ хүдөө ажахын продуктнуудые бүри ехээр үйлэдбэрилһэнэй, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлһэнэй, ажалай нормын, тарифай талаар бии байһан дутуу дунданууды усадхаһанай, захиргаанай, хангалгын хүдэлмэрилэгшэдэй үлүү олон байдагые болюулһанай, үйлэдбэридэ туһагүй гаргаша эрид хорооһоной, арьбалалгын гурим наринаар сахиһанай үндэһөөр бэелүүлэгдэхэ ёһотой.

Энэ тогтоолой нэгэдэхи пункттай зохилдуулан, колхознигуудай хэһэн ажалай түлөө лаб үгтэхэ түлөөһэ хангахын тула колхозуудай өөрынь мүнгэ зөөриин дутамаг байгаа һаа, колхозуудта удаан болзортой урьһаламжа үгэхэ түсэбүүдээр хараалагдаһан суммын хэм хэмжээн соо СССР-эй Госбанк 5 жэл хүрэтэр болзортой урьһаламжа тиимэ колхозуудта 1966—1970 онууд дотор үгэхэ уялгатай. Иимэ урьһаламжа аймагай гүйсэдкомуудай хаража үзэһэн, баталһан захилнуудай үндэһөөр колхозуудта үгтэхэ.

Хэһэн ажалай түлөө лаб үгтэхэ түлөөһэнэй фондын ба энэ хэрэгтэ зорюулжа үйлэдбэриин-финансова түсэбүүд дотор хараалагдаһан колхозуудай өөһэдынь мүнгэ зөөриин хоорондохи алгасалай хэм соо түс урьһаламжын хэмжээн тодорхойлогдохо болоно.

Колхозууд урьһаламжа абаһанһаа хойшо 3 жэл болоходонь, бюджедтэ түлөөһэнүүдээ оруулһанай һүүлээр түрүүшын ээлжээндэ тэрэнээ бусааха.

1966 он соо колхозуудта үгтэхэ удаан болзортой урьһаламжын түсэбүүдэй автономито республикануудта, хизаарнууд, областьнууд ба районуудта үни хүргэгдэһэн дээрэһээнь колхознигуудай хэһэн ажалай түлөө лаб үгтэхэ түлөөһэ хангаха зорилгоор, шухала болоһон ушарнуудта — удаан болзортой урьһаламжа автономито республикануудай, хизаарнуудай, областьнуудай, районуудай ба колхозуудай хоорондо дахинаа шэнээр хубаахыень союзна республикануудай Министрнүүдэй Соведүүдтэ даалгагдаа.

ВЛКСМ-эй XV СЪЕЗД

Нүхэр Л. И. БРЕЖНЕВЭЙ хэлэһэн үгын түгэсхэл

(Эхиниинь 1-дэхи нюурта).

тээд элдэб янзын бэрхэшээлнүүд байдаг. Шэнэ районуудта зайлашагүй тохёолдодог, жама ёһоной бэрхэшээлнүүд байдаг, харин тиихэдэ ужаг кобшо ябадалаар, албан хойрог хэрэгээр, хүндэ хайхарамжагүйгөөр хандалгаар тохёолдуулагдаһан бэрхэшээлнүүд байдаг. Залуушуулай зоригжол—энэ хадаа нангин ойлгомжо гээшэ. Энэ ойлгомжые буруугаар хэрэглэжэ болохогүй. Зарим ударидагшадай ажалдаа эзэн бусаар хандадаг һаа, хүдэлмэреэ буруугаар эмхидхэһэнһээ боложо тохёолдоһон таһалдалнуудые хүсэлдүүлхын тулада энэ ойлгомжые хэрэглэжэ болохогүй.

Залуушуулай ажалай, үйлэдбэриин журам бэхижүүлхын тула оролдохо гээшэ манай комсомолой эмхинүүдэй ябуулдаг хүмүүжүүлхы хүдэлмэриин шухала зорилгонуудай нэгэн байһан, байхашье. Ажалһаа гээгдэгшэдые, залхуу забаг хүнүүдые зэмэлхэ хараахаһаа хэмшээрхэһэнэй хэрэггүй, ажалда тунай муугаар хандаа һаань —комсомол ёһоной шангаар, имагтал шангаар тэдэнһээ асууха шухала.

Нүхэдүүд! Хүн зоной хэрэглэмжэ хангаха хүдэлмэреэ үндэһөөрнь һайжаруулга мүнөөнэй табан жэлэй туршада манай анхарал оролдолгын, партиин, гүрэнэй анхарал оролдолгын дунда онсо һуури эзэлхэ байна.

Хүн зондо туһа хүргэхэ хэрэгые шэнэ техникын, болбосон ажалаи үндэһөөр, үйлэдбэреэ мүнөө сагайхяар эмхидхэһэнэй үндэһөөр мүнөөнэй индустриин хүгжэнги һалбари болгохын тула шухала экономическа нүхэсэл бии болгонхойбди. Гэбэшье иимэ түхэлэй ажалда хүнүүдэй хандасые хубилгаагүй һаа, тон түргэн урагшаа дабшажа шадахагүй байнабди. Хүнүүдэй эрилтэ хэрэглэмжэ хангалгые өөһэдынгөө уялгада тоолодог залуу хүсэнүүд, эдэбхитэд хэрэгтэй. Комсомол ба комсомолшуудһаа ондоо хэн энэ хэрэгэй түлөө оролдохо гээшэб, энэ хэрэгэй ниитын угаа ехэ удха шанарые һайн ойлгодог, тэрэниидэ дурладаг, эд хэрэглэгшэдые, худалдан абагшадые, захил хэгшэдые хүндэллэг, урин зулгыгаар хандадаг залуушуулаа, мэргэжэлтэй хүдэлмэрилэгшэдөө ажаһуудал, коммунальна хэрэглэмжэ хангадаг эмхи зургаануудта, худалдаа наймаанай газарнуудта ондоо хэниие эльгээлтэй гээшэб. Үе сагайнгаа эрилтэ ойлгодог, үнэн сэхэ, болбосон хүдэлмэрилэгшэдые үндэрөөр сагнахэ, тэдэниие анхарал оролдолгоор хүреэлхэ шухала.

Партимнай хүдөө ажахы хүгжөөхэ экономическа хэмжээнүүдые мартын Пленум дээрэ тодорхойлһон байна. Хэрбээ шадамараар, сэхэ шууд бэелүүлээд байбал, —эдэ хэмжээнүүд хүдөө ажахын үйлэдбэри хүгжөөлгэдэ, хүдөө тосхоной ажалшадай байдалые һайжаруулгада туһалха байха. Гэбэшье гараа һугсараад һууха ёһогүй экономическа урмашуулгануудай ашаар эдеэ хоолой зүйлэй өөрөө элбэг болохые хүлеэгээд һууха ёһогүй байһамнай элитэ Тиихэ ёһогүйбди, нүхэд. Экономическа зүб политикада гүшэглэн, мүнөө хоёрдохи ехэ алхамаа хэхэ: газар тарялангаа бүри болбосон һайнаар эрхилдэг болохо, тиигэһэнэй үндэһөөр баян ба бата тогтууритай ургаса абаха ёһотойбди.

Һаядаа партиин Центральна Комитедэй Пленум болохо, тиихэдээ газарай хүрьһэнэй үрэжэл һайжаруулха, газар тарялангаа бүри болбосон һайнаар эрхилхэ асуудалнуудые тусхайлан хаража үзэхэ байха. Мелиоративна хүдэлмэриин түсэб бүхы орон дотор бэелүүлэгдэхэ. Уһа хааха, намаг налхи хатааха ехэ түхеэрэлгэнүүдые барихатаяа хамта, сабшалан ба бэлшээри һайжаруулха, полиёшугы бургааһанһаа, шулуу шохойһоо сэбэрлэхэ, газарай хуха хатадаг, уһанда эдигдэдэг ябадалтай тэмсэхэ, газарай хүрьһэндэ сагаан шохой, гипс шэнгээн шанаржуулха, поли хамгаалха модонуудые зурьялган һуулгаха, уһа сөөрэмүүдые тогтооха, нютагай тогтомол уһые уһалуури а бүри һайнаар хэрэглэхэ гэхэ мэтэ ехэ хүдэлмэри хэгдэхэ болоно.

Хүдэлмэришэдэй, эдэбхитэдэй хэрэгтэй болоһон, шэн зоригой гаргагдаха ёһотой газарнуудта комсомолшууд, залуушуул ошохо, саашадаа асари ехэ зорилгонуудые шиидхэхэдэнь арад зондоо, партидаа хамагһаа түрүүлэн туһалха байха гэжэ этигэнэбди.

Хүндэтэ нүхэдүүд, залуу хүдэлмэришэд, эдир эдэбхитэд, таанар хүдөө тосхондо хэзээ хэзээнэйхиһээ шухала болоод байнат!

Һүүлэй жэлнүүдтэ хүдөө тосхонуудтахи залуушуулай тоо элдэб шалтагаануудаар зарим тэды хороһон байна. Энээнэй саг зуурын үзэгдэл байһаниинь элитэ, тиигэбэшье дары түргэн заһахын тула оролдолго гаргаха шухала.

Хүдөө тосхоной хүгжэхэ арга боломжонуудые хараалгадань комсомолой эмхинүүдэй туһалбал, хүдөө ажахын бүхы үйлэдбэриие, хүдөөдэхи байдала бүхы гурим ёһые үндэһоорнь хубилгаха түүхэтэ үүргэ эдир залуушуулай шэнэ үетэндэ даалгагдана гэжэ ойлголгодонь тэдэнэй туһалбал—эдир хүбүүд, басагад колхоз, совхозуудай поли ба фермэнүүдтэ дуратайгаар ошохонь лабтай.

Нүхэдүүд, хүдөө тосхоной соёл болбосоролые хүгжөөн дэбжээхын тула илангаяа ехэ юумэ хэхэ хэрэгтэй байна. Колхозууд, совхозуудые экономическа талаарнь бэхижүүлнэбди, тэдээндэ шэнэ техникэ үгэнэбди, үйлэдбэриин капитальна барилга хэхын тула ехэ мүнгэ зөөри табинабди. Гэхэ зуура, хүдөө тосхониие ёһотой гэгшээр хүгжөөн дэбжээхын тула хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй, түүхын түрүүндэ хүдөөгэй залуушуулай ажаллаха, болбосоноор амарха, ажаһууха арга боломжые улам һайжаруулха тухайда оролдохо шухала.

Колхозууд, совхозуудтахи культурно-ажаһуудалай байгуулалтые шууд хүгжөөхэ гэжэ шэнэ табан жэлэй түсэбөөр хараалагданхай. Хүдөөгэй 10 мянга шахуу һургуули имагтал гүрэнэй мүнгэ зөөреэр бариха гэжэ түсэблэгдэнэ, эдэ һургуулинуудта 2 миллион үлүүтэй ухибүүд һураха. 8 мянган клуб, Соёлой байшангууд, нилээд олон гэр байранууд баригдаха байха.

Зүгөөр шэнэ һургуулинууд, клубууд библиотекэнүүд, спортын түхеэрэлгэнүүдые бариха гээшэ ажал хэрэгэй хахад хубинь лэ болоно. Эдэнэй ажал ябуулгын удхаһаань хүдөө тосхондохи соёл сурталай хүдэлмэриин үүргэ ба нүлөөн дулдыдаха. Тиимэһээ хүдөө тосхонуудтахи соёлой гуламтануудые эдэбхи үүсхэлтэй, эрдэм мэргэжэлтэй хүнүүдэй ударидаа һаань тон һайн байгаа. Ленинскэ комсомол, тэрэнэй городуудтахи эмхинүүд энэ харюусалгатай участогта эрхим хүнүүдээ эльгээжэ шадаха гэжэ найданабди.

Хүдөө тосхониие хото городой зүгһөө шефтээ абалга—хүдэлмэришэн ангиин революционно гурим заншалнуудай нэгэн болоно. Энэ гурим заншалые наринаар сахиха, хүгжөөхэ, хото болон хүдөөгэй хоорондохи хапи барисаае бэхижүүлхэ хэрэгтэй. Хото городой залуушуул шефтээ абаһан колхоз гү, али совхоздоо ошоод, тэндээ һонин лекцинүүдые уншаха, шухала асуудалнуудаар хөөрэлдөө хэхэ, колхоздо шэнэ номууд, журналнуудые абаашаха аргатай. Заводой уралан нарижуулагшад, хүдэлмэришэн ангиин түрүү хүнүүд, дүрбэн тэгшэ мастернууд хүдөө тосхондо ямар ехэ туһа хүргэжэ шадаха байнаб! Эдэнэр ажал хүнгэдхэхэ хэрэгтэ, жэшээлэн хэлэхэбэл, мал ажалай фермэнүүдтэ туһа хүргэжэ, гар үзүүрэй механизаци нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлгэдэнь колхознагуудта туһалжа яһала шадаха ха юм. Городуудай залуушуул библиотекэ, музей, театр, консерваторинуудай шефтээ абаһан тосхондохи соёл болбосоролые улам хүгжөөхэдэнь шухала ехэ юумэ хэжэ шадаха байна. Имэ хүдэлмэри бүхы орон дотороо эмхидхэхэ, тэрэниие олониитын, сан үргэлжын хэрэг болгохо шухала. Энэмнай—тон арюун һайхан зорилго, комсомолой яһала бэелүүлжэ шадахаар хэрэг. Энэмнай коммунис байгуулалтын тон шухала зорилгонуудай нэгые бодото дээрэнь шиидхэлгэдэ туһалха байха. Нүхэдүүд, шэнэ табан жэлэй түсэб тухай партиин XXIII съездын баталан абаһан шиидхэбэринүүд техническэ, зэбсэглэлэйнь талаар хүдөө ажахыгаа промышленностиин хэм хэмжээндэ хүрэтэр хүгжөөн дэбжээхэ, хото хүдөө хоёрой хоорондохи гол илгаануудые зайсуулхаар шэнэ алхамуудые хэхэ зорилготой шэнэ ехэ хэмжээ ябуулганууды хараална. Эдэ түүхэтэ зорилгонуудые шиидхэлгэдэнь партиин эдэбхитэй туһалагша болохо гээшэ комсомолой нэрэ хүндын хэрэг мүн.

Хүдөөгэй интеллигенци тухай, мэргэжэлтэд тухай онсолон хэлэхые хүсэгдэнэ. Хүдөөгэй интеллигентнэр гээшэмнай юрэл багшанар, агрономууд, экономистнууд, инженернүүд бэшэ юм. Эдэнэр хүдөө тосхоной соёл болбосоролой хэм хэмжээ бүхы дээрэнь гол түлэб тодорхойлдог хүнүүд бшуу. Дээдэ һургуулинуудтахи, нютагуудтахи комсомолой эмхинүүд ерээдүйн мэргэжэлтэдые хүмүүжүүлхэ тааралжатай түхэл маягуудые, онол аргануудые оложо шадаха, манай колхозно тосхоной шэнэ соёлые бодото дээрэнь эмхидхэгшэд, үүдхэгшэд болохо байха гэжэ найданабди.

Хүндэтэ нүхэдүүд!

Танай съезд удхынгаашье, түхэл маягайнгаашье талаар тон баян хүдэлмэриин, ВЛКСМ-эй хүдэлмэриин гол шэглэлнүүдые хараалха байна. Залуу хүн, тэрэнэй үзэл бодол, һанаа сэдьхэл, хүсэл эрмэлзэл, аяг зангынь хододоо комсомолой эмхинүүдэй гол анхарал хандуулдаг байха зэргэтэй гэжэ таанад тус бүридөө, ямаршье ажал хэдэг һаа, һайса ойлгохо ёһотойт.

Танай союз коммунис гэжэ нэрлэгдэдэг. Энэ ушар ехэ уялга даалгана.

Коммунизм шудалха, коммунизмда алба хэхэ гээшэ хэзээ бүхэндэ, бүхы талаараа үе сагайнгаа түрүү сурталбодолой хэм хэмжээндэ байха гэһэн удхатай. Тиимэһээ ниитын хүгжэлтын хуули ёһо һайса ойлгодог байхаар, коммунис этигэл бодолоор, коммунизмын үнэн зүб, илагдашагүй байһанда этигэлгээр союзай гэшүүдые, бүхы залуушуулые зэбсэглэлгэдэнь партидаа, аха үеынхидтэ туһалха, залуу хүн бүхэниие манай агуу ехэ Эхэ ороной үнэн патриот болгон хүмүүжүүлхэ гээшэ комсомолой арюун һайхан зорилго болоно.

Манай орондо фашис нохосуудай добтолһон июниин тэрэ үдэрһөө хойшо 25 жэлынь нэгэ һара болоод хүсэхөөэ байна. Бомбонуудай дэлбэрхые, түймэр түшын утаае, дайнай жэлнүүдэй хүндэ хүшэр байдалые үзөөгүй үетэн энэ үе соо урган гараа. Манай орон амгалан тайбан байдалтай ажаһууна. Гэхэ зуура, энэ ушар бидэниие оһол хонгор болгохо ёһогүй. Уласхоорондын империализм харатай, аюултай дайсан байһан юм, тиимэ зандаа үлэнхэй. Энэнь Вьетнамда эсэргүү США-гай зэрхэг түрмихэй ябуулгаһаа баһал эли тодоор харагдаба.

Интернационализмын үзэл бодолтойгоор хүмүүжүүлэгдэһэн манай залуушуул бүхы совет арадтаяа хамта, вьетнам арадай баатар габьяата тэмсэлые үнэн зүрхэнһөө талархана, американскэ зэрхэг булимтарагшадай, архэ сүлөө һүнөөгшэдэй зэрлиг муухай аашые ехээр зэбүүрхэн бурууушаана. Манай хүбүүд, басагад төмсэн бодоһон вьетнам аха дүүнэртээ һанал нэгэдэн, талархалгаяа бодото хэрэгүүд болгон бэелүүлжэ, Вьетнамай тэмсэлдэ шухала машинанууд, түхеэрэлгэнүүд ба эрхим зэбсэгүүдые бүтээнэ. Социалис интернационализм, социализмын бусад оронуудай арадуудтай бата хани барисаанай, дэлхэй дээрэхи бүхы революционно, сүлөөрэлгын хүсэнүүдтэй дайшалхы ёһоор һаналаа нэгэдэлгын мэдэрэл—эдэмнай партиин, комсомолой зүгһөө манай залуушуулда нэбтэрүүлэн хүмүүжүүлдэг эгээн шухала шанарнуудай нэгэн болоно.

Советскэ Союз буу зэбсэгүүдээр занан хангиргадаггүй, тиигэбэшье зэрхэг ямаршье дайсанда хатуу шанга харюу үгэхөөр хододоо бэлэн байдагбди. Манай алдарта зэбсэгтэ хүсэнүүдэй дайшалхы хаба шадалаарнь бидэнэр омогорхонобди. Манай Эхэ ороной хилэнүүдые сахин хамгаалжа байгаа залуушуул эсэгэнэр, аханартаал адли тиимэл суртал бодолнуудаар зоригжонхой. Совет Эсэгэ ороной залуу хүбүүд арад зонойнгоо амгалан тайбан ажалые һэримжэтэй наринаар сахина. Хэсүү шанга сагай тохёолдоо һаань, революциин хэрэгэй аша туһада, Эхэ оронойнгоо аша туһада, коммунизмын аша туһада эдэнэрнай ами наһаяашье гамнахагүй гэжэ этигэнэбди.

Нүхэдүүд!

Манай байгуулалтын хангаһан эрхэ байдал, манай ниитын ажабайдал хүн зондо ашатай һайнаар нүлөөлдэг байна. Эхэ оронойнай эршэмтэй түргэн хүгжэлтэ, коммунис байгуулалтын амжалтанууд шэнэ түхэл шэнжэтэй хүнүүдые бии болгоно. Зүгөөр, коммунис мэдэрэл зүндөө, гансата бүрилдэдэггүй, өөрөө хүрэжэ ерэдэггүй юм. Коммунизмын түлөө тэмсэл хадаа обществын бүхы гэшүүдые, илангаяа залуушуулые, хүмүүжүүлгын талаар партиин, комсомолой зүгһөө эсэшэ сусашагүй, саг үргэлжэ оролдолго гаргаха эрилтэ табина. Энэ хүдэлмэримнай буржуазна үзэл сурталда эсэргүү эрид шууд тэмсэлтэй, манда харша бодол мэдэрэлэй, ёһо заншалай үлэгдэлнүүдые зайсуулха гэһэн оролдосотой даамгай ябуулганудтай таһаршагүй холбоотой.

Ленинскэ комсомол совет залуушуулай коммунис суртал болон мэдэрэлые батадхан, пропагандын ба агитациин арга хэрэгсэлнүүдые улам нарижуулан, шэнэ ёһоной хүниие—революционер-ленинецые, ажалша ба тэмсэлшэ, тэгшэ эрдэмтэй, түгэс хүгжэлтэтэй хүниие хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ гол оролдолгоёо зорюулна, зорюулха байна.

Һайн жэшээнүүд юрэнхы заабаришалгануудһаа һураггүй хүсэтэйгөөр залуушуулда нүлөөлдэг. Ёһотойл совет хүнэй ажал хэрэгүүдэй, ябари ябадалай һайн һайханиие, арюун нангиниие залуушуулай урда эли тодоор, сэдьхэл хүдэлгэмөөр дэлгэн харуулхын тула шухала бүхы юумые литературын, искусствын, хэблэлэй, радиогой, телевидениин онол арга хэрэглэн бүтээхэ шухала.

Манай общество — эдир үетэндэ эгээн үргэн ехэ арга боломжонуудые олгодог общество мүн. Гэхэ зуура, ажабайдалые хүнгэхэнөөр һанадаг мэдэрэлтэйгөөр залуушуулые хүмүүжүүлбэл, муу болохо байна. Бүхы юумэн шамда үгтэнхэй, юушье хэхэдэш болохо гэхэ мэтээр, ажабайдал гээшые үшөө хүсэд мэдэхэ болоогүй хүндэ ходол дабтан хэлэбэл, бэрхэшээлнүүдые дабаха зориг, шадабари өөртөө олгон хүмүүжэхын, оролдосото ажалаараа амжалта туйлахын орондо бусадай хүсэ зөөреэр ажабайха гэһэн мэдэрэмжэтэй болошожо магад. Энэ ушарые хараада абаха хэрэгтэй байна, нүхэд. Партиин зорилго, комсомолой зорилго, манай бүгэдын зорилго юуб гэхэдэ, зохёон байгуулхы ажалда — дэлхэй дээрэ ажаһууһан хүнэй эгээн һайн һайхан юумэндэ үнэхөөрөө коммунис ёһоор дурладаг байхаар залуушуулые хүмүүжүүлхэ шухала байна.

Партиин XXIII съездын шиидхэбэринүүд залуушуулай бүхы талаараа хүмүүжэн хүгжэхэ аятай зохид арга боломжонуудые хангаа. Неделидээ табан үдэр хүдэлмэрилдэг гуримда манай предприятинүүдэй, эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй удаа дараалан оролого ямар ушар удхатайб гэхэдэ, эрдэм шудалхын, спорт эрхилхын, ном уншахын, театр харахын, аяншалан ябахын тула, бүлэнэртээ харилсахын тула бүри ехэ сагтай байха болоно.

Совет залуушуул эрдэм шудалха, соёл болбосорол олохо, оюун бодолой баян дэлгэр ажабайдал эдлэхэ гэжэ маша ехээр хүсэдэг, мүн хабаяа гаргахые хүсэдэг байһаниинь элитэ. Хүбүүд, басагадай хүсэл эрмэлзэл, эрилтэ хэрэглэмжын олон ондоо байһые залуушуулай дунда хүдэлмэри ябуулдаг хүнүүд хараада абангүй байха ёһогүй.

Залуушуулай байшангуудые, аяншалгын лагерьнуудые һүүлэй жэлнүүдтэ өөһэдынгөө хүсөөр бушуу түргэн бариһан, залуушуулай клубуудые нээһэн комсомолой үүсхэл гайхамшаг һайхан байна. Энээниие шадаал һаа үргэн ехээр хүгжөөхэ хэрэгтэй.

Гэхэ зуура стадионуудай, концертын гү, али лекциин залнуудай хооһон байдагые, залуушуулай спортын һайндэр, амаралтын үдэшые үнгэргэхэ газаргүй байдаг ушарые таарамжатай гэжэ тоолохын аргагүй. Эмхи зургаануудайнгаал талые харадаг ябадал һаад хэнэ гэлсэдэг. Хэрбээ тиимэ байгаа хадань, тэрэ мэтын һаад тойбонуудые зайсуулха хэрэгтэй. Иимэшье зорилго бэелүүлжэ шадаха байхабди. Манда бии байһан бүхы арга боломжонуудые хүсэд бүрин хэрэглэхэ ёһотойбди.

Олониитын дунда ябуулагдадаг хүдэлмэри тухай хэлэгдэхэ хадань, иимэ асуудал табихые хүсэхэ һэн байнаб, нүхэдүүд: залуушуулай ажалай, соёлой, спортын туйлалтануудые хараха эдиршүүлэй бүхэсоюзна фестивальнуудые хоёр-гурбан жэл соо нэгэ дахин комсомолой зүгһөө үнгэргэдэг болохо тухай бодожо үзэхэ хэрэгтэй гээшэ ха. Энээндэ бэлэдхэл бүхы орон дотор үргэнөөр ябуулагдажа болохо байгаа. Тиигэбэл комсомолой эдэбхитэ ажал ябуулгада, уран бэлигтэнэй творчестводо, физкультура ба спортдо олон мянган залуу хүнүүдые элсүүлхэ арга олгохо һэн. Тиигээ һаа һайн байхал һэн хаш.

Эдиршүүлэй дунда, пионернүүд болон һургуулиинхидай дунда ябуулагдадаг хүмүүжүүлхы хүдэлмэриин түхэл янза, онол аргануудые саг үргэлжэ нарижуулан һайжаруулха гээшэ комсомолой эмхинүүдэй зайлашагүй ёһо гурим болохо зэргэтэй. Кабинедүүд соо һууһаад саарһа эрээлхэ, нагал хэһэн юумэеэ дала дахин дабтаха, ёһын тэдысэ эрхилхэ ябадал эндэ тохёолдуулагдаха ёһогүй. Комсомолой ажал хүдэлмэринь заводуудай цехүүд дотор, колхозууд болон совхозуудта, һургуулинууд ба клубууд дотор, общежитинүүдтэ, спортын талмайнууд дээрэ, үйлсэнүүд ба дворнууд дотор— залуушуулай олон байдаг газарта ябуулагдаха ёһотой, комсомолой хүдэлмэри ябуулха газар эндэл ха юм.

Нүхэдүүд!

Залуушуулай коммунис союз... димир Ильич Ленинэй нэрые ... даа, Ленинэй бодол, зүбшэл... хүсэл эрмэлзэлгэнүүдые... дынгөө удэр бүриин ажал... га тодорхойлдог хэмжээн... хо, ленинизмын һургаалые гү... гөөр шудалха хүсэл эрмэлзэл... хүн бүхэндэ нэбтэрүүлхэ тон е... рюусалга даажа абаһан юм. Ком... гээшэ манай олон түмэн залуу... лай ленинизм шудалжа эхилд... най обществын ушар ёһо... граждананууд болодог, комму... байгуулалтын хэрэгтэ эдэхит... хабаадажа эхилдэг һургуули м...

Ороной ажаһуудалдахи олон... мэн комсомолой эдэбхитэн... таанадһаа, таанадай эршэ зори... таанадай ажалһаа, таанадай... болбосоролһоо дулдыдана.

Тус съездын делегадууд, таа... коммунис байгуулалтын шэнэ а... та туйлахын түлөө эршэмтэй... тэмсэлэй үүсхэлшэд болохо бай... жэ, съездын һүүлээр бусажа... һон газар нютаг бүхэндөө... шье, багашье барилганууд... колхозуудай бригаданууд ба ф... нүүдтэ, заводуудай цехүүд соо,... жэлгын центрнүүдтэ манай шэн... бан жэлэй түсэб дүүргэхын... совет залуушуулай шэн зо... ажалые толгойлхо байха... партимнай найдана.

Олон тодорхой зорилгонууд... эрдэм ухаанай ба техническа,... хын ба соёлой зорилгонуудые... хэхэ ёһотой байнабди. Теэд ям... хэрэг дүүргэхэдээ, эдэмнай юун... лада бүтээгдэнэб, гол шухала... лынь, уг зорилгомнай юуб гэжэ... хо, хараха ёһотойбди. Энэмнай... ехэ зорилгомнай—коммунизм б... Энэмнай хуушан байдалые добт... донь Октябриин мүнхэ баатар... хүтэлөө, граждан ба Эсэгэ орон... гаалгын Агуу ехэ дайнай жэл... сэрэгшэд болон командирнуудые... таршалгада зоригжуулаа,... уеын хүнүүдые шэн зоригто а... элсүүлэн жагсаагаа.

Танай съезд—ехэ удхатай ... даан. Гэхэ зуура энэтнай баяр... лолой хэмжээ ябуулга бэшэ,... комсомолой эмхинүүдэй түлөө... дэй тодорхой хөөрэлдөө хэхэ с... болоно.

Таанар союзай ажал ябуул... амжалтанууд, дутуу дунда... бүхы талаарнь шэнжэлэн ... энэнэй үүргэ болон эдэбхиие ... данъ бүри ехэ болгохо арга ... нүүдые хараалха, комсомолой... ральна Комитедтэ эгээн һайн,... түрүү хүнүүдээ һунгаха за... байнат.

Танай съезд дээрэ комсомол... дэлмэри тухай бодото тодорхо... рэлдөөн болог лэ, шүүмжэлэл... өөрыгөө шүүмжэлгын үгэ зор... гоор дуулдаг лэ. Комсомолшуу... манай үнэн туһалагшадай гар... арюун һайхан үүсхэлые, Эхэ ор... гоо аша туһада бүтээһэн алдар... та түгэс хэрэгүүдыень манай... тэрэнэй Центральна Комитет... дэмжэхэ гэжэ этигэхэдэтнай бол...

Нүхэдүүд, танай съездэ Сов... Союзай Коммунис партиин Цен... на Комитедэй эльгээһэн амар... уншажа тунхаглахыемни зүбш...

ВЛКСМ-эй ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕДЭЙ ТООСООН, КПСС-эй XXIII СЪЕЗДЫ[Н] ШИИДХЭБЭРИНҮҮДЭЙ ҮНДЭҺӨӨР КОМСОМОЛОЙ ЗОРИЛГОНУУД

ВЛКСМ-эй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь С. П. ПАВЛОВАЙ элидхэл)*

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Леонид Ильич Брежневэй хэлэһэн үгые, ВЛКСМ-эй XV съездэ Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитедэй эльгээһэн амаршалгые бидэнэр бултадаа һаяхан тон анхаралтайгаар шагнабабди. Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитедэй энхэргэн захяа үгэнүүдые ажал ябуулгымнай хараа заабари, урагшаа дабшаха тэдэ һонор, тон эли зам гээд ленинскэ комсомол тоолоно гэжэ С. П. Павлов хэлэбэ.

Бүрил һая эндэ, энэ зал соо туйлай ехэ удха шанартай үйлэ хэрэг— КПСС-эй XXIII съезд боложо үнгэрөө һэн гэжэ С. П. Павлов хэлэбэ. Тэрэ съезд манай парти болон оронойуласхоорондын коммунис хүдэлөөнэй түүхэдэ шухала шата болоһон байна. Тэрэ съезд партиин бата нэгэдэлые, дайшалхы хүсэл зорилгые, большевик ёһоной журамые болон ажалша бэрхыень, дутагдалнуудтай эбсэшэгүй байһыень харуулһан байгаа. КПСС-эй XXIII съездын гаргаһан шиидхэбэринүүд нарин нягтаар уридшалан хараалагдаһан, гүнзэгыгөөр үндэһэлэгдэһэн байна. Тэдэ шиидхэбэринүүд дотор партийна ажабайдалай ленинскэ гол ёһо дүримүүд хүгжөөгдэһэн, демократиие бэхижүүлхэ ба үргэдхэхэ, совет хүнүүдые коммунис үзэл сурталаар хүмүүжүүлгын, социалис экономико хүгжөөлгэдэ научна ёһоор хандалгын ленинскэ ёһо гуримууд дам саашаа хүгжөөгдэһэн байна.

КПСС-эй ЦК-гай 1964 оной октябриин болон удаадахи Пленумүүдэй тогтоолнуудай, ленинскэ революционно һургаалда манай партиин шууд үнэн сэхэ байһыень съездын хүдэлмэри, тэдээнэй документнүүд баталан харуулба.

Залуушуулые хүмүүжүүлхэ шухала хэрэгэй түлөө партиин, комсомолой болон бусад бүхы эмхинүүдэй харюусалгые тусгаарлан тэмдэглэжэ, партиин XXIII съезд залуушуулые хүмүүжүүлгын асуудалда ехэ анхарал хандууһан байна гээд элидхэлшэ тэмдэглэбэ.

Комсомолшууд, совет хүбүүд, басагад КПСС-эй XXIII съездын тогтоолые өөһэдынгөө ажал ябуулгын дайшалхы программа гээд тоолоно, залуушуулай хүсэ шадалда партиин этигэжэ байһаарнь тэдэнэр омогорхоно, теэд тэрэ этигэл найдабаридань зоригжон, Коммунис партиингаа хүтэлбэри доро хододоо, бүхы талаараа зорижо ябахабди гээд мүнөөдэр партидаа, тэрэнэй ленинскэ Центральна Комитедтэ элирхэйлэн мэдүүлнэбди гэжэ С. П. Павлов хэлэбэ.

Революционно хүгжэлтын бүхы шатануудта залуушуул гээшэмнай эдэбхитэй, нүлөө ехэтэй хүсэн, партиин найдамтай туһалагша болон дайшалхы резервнь байһан юм гээд элидхэлшэ үргэлжэлүүлбэ.

Мүнөө сагай залуу үетэн—үзэл сурталай талаараа бата этигэлтэй, ажалда дуратай, үсэд шанга зоригтой хүнүүд, бодото совет патриодууд мүн. Теэд ондоошье байха аргагүй. Манай эхэ, эсэгэнэр, аха нүхэд—коммунистнүүд өөһэдынгөө сэдьхэлэй эгээл һайн шанарые—эрэлхэг зоригоо, революциин хэрэгтэ үнэн сэхэ байһанаа, коммунис ёһоор дэлхэйе хубилгаха гэжэ маша ехээр хүсэжэ байһанаа—эдэ бүгэдээ залуу үетэндэ хайрагүйгөөр урданшье дамжуулдаг байгаа, мүнөөшье дамжуулна.

— Ерээдүйнгөө һаруул һайхан, жаргалта байдалаа өөһэдынгөө гарта барижа байнабди гэжэ манай залуушуул һайса мэдэдэг. Эхэ оромнай, партимнай, манай совет арад эрдэм бэлигээ, эршэ зоригоо, эдэбхи хэшээлээ зүбөөр хэрэглэхэдэнь залуу хүн бүхэндэ туһалхын саада тээ залуушуулай эдэбхи үүсхэлые али болохоор дэмжэдэг, тэдэнэй ажалай эдэбхиие үндэрөөр сэгнэдэг байһые мэдэжэ байхада али зэргын таатай, урматай гээшэб. Братскын, Волжскын, Ждановай, Кривой Рогой, Норильскын болон Рудныя комсомолшуудай, залуу патриодуудай ажал Парти болон Правительствын талаһаа үндэрөөр сэгнэгдээ гэжэ мүнөөдэр баяртайгаар мэдэбэбди. Бидэнэр нүхэдөө үнэн зүрхэнһөө амаршалнабди, тэдэ городуудай комсомолой эмхинүүд, залуушуулай, тэдээнтэй хамта манай комсомолой бүхыдөө бүри шударгыгаар, үсэд шангаар ажаллаха байһандань гүнзэгыгөөр этигэнэбди.

ВЛКСМ дотор 348 мянган эхин эмхинүүд бии юм. Тэдээнэй дайшалхы шадабари, ажалша бэрхэ байһан ушарынь бүхы комсомолдо хүсэ оруулдаг, залуушуулай үмэнэ тэрээнэй нэрэ хүндыень тодорхойлдог байна. Мүн баһа комсомолой эмхи бүхэнэй хүсэ шадалынь комсомолец бүхэнэй эдэбхиһээ, үүсхэл болон хэшээлһээ дулдыдадаг байна. Хүнэй эгээн һайн шанарынь коллективые баяжуулдаг, харин коллектив дотор байгаа хамаг бүхы һайн юумэ комсомолец бүхэниие баяжуулдаг, тэрэнэй бэлиг шадабариин һалбаран хүгжэхэ ябадалда туһалдаг юм.

Тоосоото үе соо 15 миллион үлүүгэй хүнүүд комсомолдо оронхой. Энэмнай тэрэнэй нэрэ хүндые мэдэржэ байһанай, манай зэргэнүүдтэ коммунизмын түлөө тэмсэлэй һургуули гараха гэжэ совет хүбүүд, басагадай үнэхөөрөө оролдожо байһанайнь элитэ гэршэ мүн.

Ленинскэ комсомолой ажалдахи гол зорилгонууд урданьшье, мүнөөшье имэнүүд байһаар;

— революционно үзэлнүүдтэ, совет арадай болон Коммунис партиин дайшалхы болон ажалай заншалнуудта үнэн сэхэ, али бүхы талаараа болбосоронги, эрдэмтэй залуушуулые хүмүүжүүлхэ, тэдэнэй сэдьхэл бодол дотор марксистско-ленинскэ үзэл суртал, моральна үндэр һайхан шанар, сэдьхэлэй талаар бата этигэл бүрилдүүлэн хүмүүжүүлхэ;

— залуу үетэнэй ниитэ-политическэ эдэбхиие бүхы хэмжээгээр дээшэлүүлхэ, коммунис байгуулалтада, экономико, эрдэм соёл хүгжөөлгэдэ тэдэнэй бодото хабаадалсалгые шангадхаха;

— совет патриотизм, СССР-эй арадуудай хани барисаанай нангин үзэлөөр, октябриин илалтануудые, социалис Эсэгэ оронойнгоо нангин хилэнүүдые гартаа буу зэбсэг барижа хамгаалхаар бэлэн байхаар хүмүүжүүлхэ;

— бүхы дэлхэйн ажалшадай үмэнэ интернациональна уялгаа дүүргэхээр үнэн сэхэ байхаар, буржуазна номнолтой, империализмын хорото ябуулгануудтай тэмсэхэдээ эбсэшэгүй шанга зоригтой байхаар хүмүүжүүлхэ.

Эдэ орёо зорилгонуудые шиидхэхын тула хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин үлэмжэ ехэ нүлөөтэй бүхы формонууд болон арга методуудые шадаал һаа ехээр хэрэглэхэ болоно бшуу. Арадай гэгээрэлэй болон соёл культурын органуудтай, профсоюзай болон зохёолой, оборонно болон спортивна эмхинүүдтэй нягта, үрэ ехэтэйгээр хамтаран ажаллабал, тэдэ орёо зорилгонуудаа һайнаар шиидхэжэ шадахабди.

Үшөө нэгэ зайлашагүй эрхэ нүхэсэл бии юм. Газар доро гүнзэгыгөөр ороһон аад, үдхэн һагсагар үндэһэтэй модон лэ газар дээрэ бүхөөр ургажа, набша намаань үдхэрэн ногоорон байдаг гэжэ мэдээтэй. Тэрээн шэнги, хүншье өөргүй, өөрынгөө арадай болон партиин баатар түүхые һайн мэдэжэ, аха үетэнэйнгөө түүхэтэ дүй дүршэлдэ хүсэдөөр түшэглэжэ ябаа һаа, ажабайдалай харгыгаар найдамтайгааршье, бүхөөршье алхалжа, урагшаа эрид зоригтойгоор хаража ябадаг шуу.

Манай ороной түүхэ—агуу ехэ түүхэ юм. Бидэнэй һанажа ябаха, омогорхожо ябаха юумэн хүсэд дүүрэн бии. Оройдоо табяад жэлэй турша соо ажабайдалайнгаа али бүхы талада манай арад туйлай ехэ хубилалта туйлажа шадаба: тэд ондоо ниитын харилсаан байгуулагданхай, үйлэдбэри, гэгээрэл, эрдэм болбосорол маша ехээр хүгжэбэ. Гэхэтэй хамта, манай партиин эгээн лэ ехэ илалтань хадаа тэмсэлшэ болон байгуулагша, социализмын бүхы илалтануудые үүсхэн зохёогшо шэнэ хүниие хүмүүжүүлһэн ябадал болоно.

Энэмнай арюун нангин туйлалтанууд гээшэл. Эдэмнай манай эхэ, эсэгэнэрэй тон ехэ ажалаар, шэн габьяагаар, улаан шуһаар туйлагдаһан байха юм. Совет залуушуул аха үетэнэйнгөө эрэлхэг ба шэн зоригтонь һүгэдэн хүндэлжэ байна. Тэдээнэй агууехэ хэрэгые хэзээшье мартахагүй, нэрэтэй түрэтэйгөөр саашань үргэлжэлүүлхэ.

Парти болон арадайнгаа революционно баатар заншалнуудаар, Эхэ орондоо шэн зоригтойгоор алба хэлгын толотомо һайхан жэшээнүүдээр, марксизм-ленинизмын агууехэ үзэл сурталаар совет залуушуулые хүмүүжүүлхэ ябадал комсомолой гол анхаралда хойшодоошье байха ёһотой.

Мүнөө үедэ комсомолшуудай хахадынь шахуу дунда, хүсэд бэшэ дээдэ болон дээдэ эрдэмтэй, ВЛКСМ-эй зэргэдэ дээдэ болон дунда эрдэмтэй миллион гаран мэргэжэлтэд тоологдоно гэжэ С. П. Павлов үргэлжэлүүлэн хэлэбэ. Тиигээд хорин жэлэй саада тээ тиимэ оройдоо 62 мянган мэргэжэлтэд байһан юм. Экономикын эрид түргэнөөр хүгжэжэ, тэрэнэй һалбаринуудай олошоржо байһантай хамта шэнэ мэргэжэлнүүд олон болжо байна.

Элдэб янзын арга болон формонуудые хэрэглэн, марксистско-ленинскэ һургаалые залуушуулай дунда нэбтэрүүлхэ, агууехэ коммунис хэрэгэй илан мандахын түлөө тэмсэлдэ тэдээниие элсүүлхэ гээшэ ленинскэ комсомолой тон шухала зорилгонь болоно.

Бидэнэрэй дэлхэй дээрэ эгээн лэ эрхим түрүү сурталаар зэбсэгжэнхэй байхын хажуугаар ойлгуулалжын хүдэлмэри ябуулха олон янзын арга зэбсэг манай мэдэлдэ бии юм шуу.

Үнэхөөр хараад үзэе. Гансахан залуушуулай газетэ болон журналнуудай нэгэ доро гарадаг тираж 40 миллион экземплярһаа дээшэ гарана. XIV съездын һүүлээр «Комсомольская правда» газетын тираж 2,5 миллионоор олон болжо, мүнөө 6,5 миллион экземпляр болобо. «Пионерская правда» 8 миллионһо... тираажтайгаар гарана. «Молодо[й коммунист]», «Комсомольская жизн[ь]» хэ мэтын журналнуудай тира[ж] үе соо 3 дахин нэмэбэ. В[ЛКСМ]-эй ЦК-гай үүсхэлээр «Юность» радиостанци, центральна те[левидени]нидэ үхибүүдтэ болон эдир... зорюулагдаһан дамжуулга[нуудай] главна редакци байгуулагдаа.

Залуушуулай хэблэл, ради[о], телевидени залуушуулые эмх[идхэхэ] үүргэеэ бүрил эдэбхитэйгээр ... дэг, комсомолой эмхинүүдтэхи... хэрэгэй түлөө харюусалгын го... хон хубииень өөһэдтөө даажа... болжо байнхай.

Тиимэһээ зарим эдэбхитэд... тическэ гэгээрэлэй кружогууд... семинарнуудые болюулха саг... бэшэ гү гэжэ асуудаг болжо... һан хэбэртэй. Теэд иимэ һана... зүбшөөхын аргагүй. Нюур нюу[р]... уулзажа хөөрэлдөхэ, харилса[ха]... далай орондо ондоо ямаршье ар[га]... рэглэжэ болохогүй юм. Ж[...]... армиин техническэ зэбсэгжэлг[э]... шэнь тон һайн ха юм. Гэбэшье... дэхи гол хүсэниинь хүнүүд ... һаар зандаа бшуу. Эгээл т... ги, пропагандадашье элдэб ар[га]... сэгүүдэй хэршье һайн байбал,... пропагандист, тэрэнэй халуун... тэ үгэ хөөрөөниинь гол үүргэ ... дөг байна бшуу.

ВЛКСМ-эй XIV съездын һ[үүлээр]... политическэ клубууд, залуу ... стын университедүүд, ленинск[э]... гууд, мүнөө үеын шухала асу[удал]... нуудаар теоретическэ семин[ар]... гэхэ мэтын эдэбхитэй форм[о]... хүбүүд, басагад дуратай боло... ВЛКСМ-эй ЦК политическэ ...

(Үргэлжэлэлынь 3-дахи нюур[та])

* энэ элидхэл хураангыгаар найруулан тунхаглагдаба.

ВЛКСМ-эй XV СЪЕЗД

НҮХЭР С. П. ПАВЛОВАЙ ЭЛИДХЭЛЭЙ ҮРГЭЛЖЭЛЭЛ

(Эхиниинь 2-дохи нюурта).

ой хэрэгые залуушуулай элдэб бүлэгүүдэй эрилтэнүүдтэ, тэдэнэй эрдэм болон наһыень хараада абажа, таарулан табиха гэжэ оролдоһон байгаа.

23 хүрэтэр наһанай залуушуулые тагтал ВЛКСМ-ээр дамжуулан, партида абаха тухай КПСС-эй XXIII съездын шиидхэбэри ерээдүйн коммунистнуудые хүмүүжүүлхын, политическэ талаарнь гэгээрүүлхын түлөө, манай партиин түүхые тэдэндэ гүнзэгыгөөр ойлгуулхын түлөө бүри ехэ харюусалга комсомолой эмхинүүдтэ даалгана.

Хүбүүд, басагадай ниитэ эрдэм болбосоролые дээшэлүүлэнгүйгөөр тэдэнииие үзэл сурталай-политическэ талаар хүмүүжүүлхэ гээшэнь бэрхэтэй. Тоосоото үе соо үдэшын болон заочно һуралсал үргэн далайсатай болоһон байна. ВЛКСМ-эй XIV съездэй һүүлээр худэлмэришэн болон хүдөө залуушуулай һурагшадай тоо 1,6 миллион хүнөөр, заочнигуудай тоо гурба дахин олошорһон байгаа. Залуушуулые эрдэмдэ һургаха, тэдэнэй юрэнхы эрдэм һуралсал дээшэлүүлхэ гээшэ комсомолой эмхинүүдэй шухалын шухала зорилго мүн.

Комсомолой хүдэлмэрилэгшэдэй болон эдэбхитэдэй өөһэдынь хабаадалсалгагүйгөөр залуушуулай дунда политическэ хүдэлмэри ябуулхын аргагүй. Тиимэһээ комсомол хүдэлмэрилэгшэд болон эдэбхитэд өөһэдынгөө эрдэм һуралсалые хэрэглэн, залуушуулай дунда ошожо тэдэнэй хөөрэлдөхэ, агитаци хэхэ, ойлгуулжа үгэхэ, арсалдаа хэхэ ябадалда һуралсаха, лектор, оратор, олониитые политическэ талаарнь эмхидхэгшын мэргэжэл шудалха ёһотой. Энэмнай тон шухала хэрэг ха юм.

КПСС-эй ЦК-гай 1964 оной октябриин Пленумэй һүүлээр үнгэрһэн суглаанууд, конференцинүүд, съездүүд ВЛКСМ-эй ЦК-гай Пленумүүд дээрэ комсомолой ажал ябуулгын эгээл шухала, гол асуудалнууд зүбшэн хэлэлсэгдэһэн байгаа. VII Пленум комсомолой комитедүүдэй хүдэлмэриин аргэ онолые дам саашань нарижуулан һайжаруулха замуудые тодорхойлоод, хэрэгтэ хэрэггүй хамаг бүхы юумэнүүдые эрид шууд зайлуулан хаяхэ, залуушуулай эмхидэ таараха формонуудые болон арга методүүдые хэрэглэн, тодорхой, аша үрэтэй хэрэгтэ залуушуулай эршэ зориг, эдэбхи хэшээлые зорюулха гэһэн эрилтэ табиһан байгаа. Тэдэ шиидхэбэринүүд комсомолой эмхинүүдэй дайшалхы шадабари дээшэлүүлэгдэ, ВЛКСМ-эй бүхы звенонуудые эмхидхэлэй-политическэ талаар бэхижүүлгэдэ туһалба гэжэ ВЛКСМ-эй ЦК-гай VII Пленумэй һүүлээр үнгэрһэн жэл харуулба.

Соёл болбосоролдо, юртэмсэ дэлхэйн байдалые ойлгоходоо уран һайханай үзэл бодолой эрхим жэшээнүүдые хэрэглэхэ гэжэ олон миллион хүбүүд, басагадай тон ехээр оролдодог ушарынь, уран һайханай зохёолнуудай хүнэй сэдьхэл бодолдо айхабтар хурсаар нүлөөлдэг ушарынь ургажа ябаа үетэнэй үзэл бодол, зан заншал бүрилдүүлхэ ябадалда литература болон искусствын тусгаар үүргэтэй байһыень харуулна гэжэ элидхэлшэ тэмдэглэбэ.

Гражданска болон партийна талаараа юумэнэй ушар удха хүсэд мэдэдэг болоһон бэлигтэй залуушуул үүрил олон боложо байна гэжэ бүрин үндэһэтэйгөөр мүнөөдэр хэлэхэ эрхэтэйбди. Уран зохёолшо болон уран һураашан, композитор болон артистын ажалые бидэнэр мүнөө үедэ тон ехээр хүндэлнэбди, тэдэнэй ажалда баяр баясхалан хүргэнэбди. Эхэ орондоо инаг дуратай байлгын иинтин үзэл, гражданин байһанайнгаа үндэр уялга, баатаршалгада, дайшалхы гуманизмда зорихо ябадал залуушуулай дунда хүмүүжүүлхэдэнь тэдэнэй зохёол парти болон комсомолдо туһална.

Литература болон искусствын асуудалнуудаар комсомол хадаа хэзээдэшье хатуу шанга хараа бодол баримталдаг байна. Тиигээд, нүхэрэй ёһоной, һайн хандалга гаргахын хажуугаар зохёолнуудай уран һайханай, удхын талада эрилтээ һуларуулжа ябашье болохогүй бшуу.

Хамагайл түрүүн, социальна талаараа һула удхатай зохёолнууд шүүмжэлэгдэдэг байгаа. Тэдэ зохёолнуудай геройнууд урмаа хухаранги, зоригоо мохонги—тиимэ хүнүүд шэнгеэр харуулагдадаг байба. Энэмнай дашье хуушарһан, боро болхи ябадал гээшэ ааб даа. Иимэ геройнууд тухай бүри Писарев иигэжэ бэшэһэн юм: «Зориггүй, хэндэшье хэрэггүй тиимэ хүнүүд ажабайдалдань дайралдаһан элдэб эсын жэжэ ушарнуудай мэдэлдэ абтадаг, бэеэ тушаадаг байна» гэжэ.

Ёһотой зохёолшо хадаа үүсхэл гаргаха, шэнэ юумэ бэдэрхэ, шэнэ түрүү юумые баталан дэбжээхэ гэжэ оролдохо ёһотой. Эгээл тиимэ оршон байдалда зохёодог байгаа һаа, залуу зохёолшо түргэнөөр хүгжэхэ, дэбжэхэ байна. Теэд эгээн лэ гүнзэгы философско болон гуманис програмын үндэһөөр юртэмсэ дэлхэйе шэнэдхэн хубилгажа байгаа партиин хараа бодолые баримталаад байбал лэ, юртэмсые эрид зоригтойгоор, түбөөр, уран һайханай талаар өрхимээр ойлгожо, хубилгажа болохо бшуу.

Советскэ кинематографиин гражданска, арадайнгаа зорилго, гуманизмые хүсэдөөр ойлгоһонойнь түлөө тэрэнэндэ хүн зон ехэ дуратай, тэрэнииие хүндэлдэг. Олон үетэнииие хүмүүжүүлһэн советскэ киноискусствын эрхим зохёолнуудые гаргаһан олон режиссёрнуудта, актернуудта, сценаристнуудта, операторнуудта баясхалан хүргэхэ зууреа, бидэнэй һанаа зобоожо байһан юумэн тухай хэлэнгүй гаража болохогүй байнал.

Үхибүүдэй кино тушаа үгэ хүүр ехээр гарадаг болоо. Эгээл багашуул хадаа кино ехээр һонирхожо, хүсэжэ, олоороошье харадаг зон ха юм. Гэхэтэй хамта, багашуулай хараха фильмүүд үсөөн байһаар. Нэгэ үедэ «Юность» гэжэ зохёохы нэгэдэл, багашуулай болон эдиршүүлэй фильмүүдэй Горькиин нэрэмжэтэ центральна студи эмхидхэгдэһэн байгаа. Теэд ехэ гайхамшагтай юм, багашуул болон эдиршүүлдэ зорюулагдаһан фильмүүдые үйлэдбэрилгэ ехэ болоногүй, харин улам хорожо байха юм. Багашуулай киностудинуудай гаргаһан фильмүүд бэшэ, харин үхибүүдтэ зорюулагдаһан фильмүүд гэжэ онсолон тэмдэглэжэ хэлэнэбди. 1964 ондо үхибүүдэй 15 фильм, 1965 ондо 12 фильм гаргагдаһан байгаа. 1966 ондо 9-ые гаргаха гэжэ түсэблэгдэнхэй. Урдань гаргагдаһан үхибүүдэй эрхим һайн фильмүүдэй буулгабаринууд тон үсөөн, кинопрокадай зарим конторонууд тэ оройдоошье үгы гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй.

Багашуулай киногой талаар мэргэжэжэ байдаг режиссёрнууд болон сценаристнуудые һурган бэлэдхэхэ хэрэгтэ анхаралаа ехээр табиха шухала гэжэ тоолонобди. Багашуулай фильмүүдэй фестиваль үнгэргэбэл, жэл бүхэнэй эрхим фильмын түлөө комсомолой ЦК-гай шан тогтообол зохихо байгаа гэжэ һанагдана.

Залуу уран зохёолшодой ургаха ябадалда туһалхын тулада багашуул болон эдиршүүлдэ зорюулагдаһан литература, кино, театр, хүгжэм, уран зурагай искусство хүгжөөхэ талаар тэдэнэй ажал урмашуулхын тулада, манай һанамжаар, ороной творческо дээдэ һургуулинуудта комсомолой центральна хэблэлнүүдэй тусхай стипендинүүдые тогтоожо болохо байна.

Залуушуул тухай, тэдэндэ зорюулан, литература болон искусствын гоё һайхан, гүнзэгы удхатай зохёолнуудые байгуулагшадые урмашуулхын тулада ленинскэ комсомолой шангуудые ВЛКСМ-эй ЦК тогтообо гэжэ С. П. Павлов мэдээсэбэ.

Майн 14-дэ болоһон ВЛКСМ-эй ЦК-гай Пленум 1966 оной зургаан шангуудые олгоһон байна.

ЦК-гай Пленум ленинскэ комсомолой шангай түрүүшын лауреат гэжэ Николай Островскиие нэрлэбэ. Тэрэмнай манай дунда үгы. Гэбэшье хэзээдэ мүнхэ Павка Корчагин комсомолой зэргэнүүдтэ ходо ябалсаха юм. Манай үетэн, удаадахи үетэдшье тэрээнһээ жэшээ абажа, большевик зоригой булад хайлуулдаг байха.

Элидхэлшэ бусад лауреадуудые нэрлэбэ: Нодар Думбадзе—Грузиин уран зохёолшо, «Би, хүгшэн эжы, Илико ба Илларион», мүн «Би нара харанаб!» гэһэн, эдиршүүлдэ зорюулагдаһан гайхамшагта повестьнуудай автор.

Витаутас Жалакявичус—литовско кинорежиссёр, «Хэншье үхэхэ дурагүй байба» гэһэн эрхим һайн, һонин фильм байгуулагша.

Александра Пахмутова — тэрэнэй зохёоһон дуунуудта залуушуул ехэ дуратай.

Владимир Чивилихин—«Клава Иванова тухай», «Елки-Моталки», «Мүнгэн рельснүүд» гэжэ повестьнуудай автор.

Ленинскэ комсомолой нэрэмжэтэ элир харагшын Киевскэ театрай коллектив «Залуу гварди» гэжэ спектакль байгуулһанай түлөө.

Үндэр шангуудые абаһантайнь дашарамдуулан, съезд дээрэ байгаа лауреадуудые съездын делегадуудай үмэнэһөө, бүхы комсомолшууд болон залуушуулай үмэнэһөө С. П. Павлов үнэн зүрхэнһөө амаршалба.

Совет залуушуул болбол аха үетэнэйнгөө революционно болон дайшалхы заншал халан абаһан хүнүүл мүн гэжэ элидхэлшэ хэлэбэ. Залуушуул болбол Эхэ орондоо юунһээшье үлүү дуратай юм. Эхэ оронойнмай хүсэ шадалай һалбаран бадархада гансашье манай үеын бэшэ, мүн манһаа хойшонхишье үенүүдэй зол жаргал хангагдаха байна бшуу. Социалис Эсэгэ ороноо хамгаалхаһаа үлүү нангин, хүндэтэй зорилго манай залуушуулда байхагүй.

Манай Зэбсэгтэ Хүсэнүүд комсомол хоёрые үнинэй бата бэхи хани барисаан холбожо байдаг. Авиаци болон Далайн-Сэрэгэй Флодые шефтээ абаһан ушар, ВЛКСМ-эй тугта халаатай дайшалхы хоёр орден, залуушуулые сэрэгэй-патриотическа талаар хүмүүжүүлхэ хамтын хүдэлмэри — тэрэ хани барисаа харуулһан бүхы жэшээнүүдые тоолохо болоо һаа бэрхэтэйшэг байна. Сэрэгэй албанда татагдагшадай 80 гаран процентнь комсомолшууд, албанһаа табигдаһан хэдэн мянган сэрэгшэд комсомолой путёвконуудаар габшагай барилгануудта ошожо ажаллана. Тиимын тула комсомол арми хоёр бэе бэеһээ таһаршагүй холбоотой. Хани барисаагаа дам саашадань бэхижүүлхын тула, Совет Армиин хүсэ шадал бэхижүүлхын тула бүхы оролдолго хэшээлээ гаргаха гээшэ комсомолой нангин уялга мүн.

Дайсад өөһэдынгөө залуушуулые дайн сэрэгтэ эдэбхитэйгээр бэлдэнэ. Тэрэнэйнгээ хажуугаар, нэгэ буржуазна журналай бэшэһэнэй ёһоор, ерээдүйн дайнда баһа дахин матросовууд, Космодемьянская шанги хүнүүд бү байһай гэжэ тэдэ дайсад зальбарна. Теэд тэдээнэй бодоһоор болохогүй. Һүүлэй дүрбэн жэлэй турша соо шэн габьяагай, эрэлхэг зоригой түлөө, дайшалхы шэнэ техникэ амжалтатайгаар шудалһанай түлөө 7 мянга гаран залуу сэрэгшэд Советскэ Союзай орденууд болон медальнуудаар шагнагдаба. Манай Арми болон Флодто, хилын болон догоодын сэрэгүүдтэ эрхим подразделенинүүдэй, частьнууд болон корабльнуудай тоо ходо олошоржо байна. ВЛКСМ-эй гэшүүдэй олонхинь сэрэгэйнгээ албаа уялга дүүргэхэ талаар жэшээ харуулна.

Солдадай хүшэршье һаа, хүндэтэй албанда үнэн сэхээр хандаха ябадалые залуушуулай дунда комсомолой эмхинүүд ходо хүмүүжүүлхэ ёһотой.

XIV съездын һүүлээр комсомол болбол илангаяа үхибүүд болон эдиршүүлэй дунда олониитын физкультурна хүдэлөө дэлгэрүүлхэ ябадалые гүнзэгыгөөр эрхилһэн байна. Үхибүүдые физкультура болон спортдо элсүүлхэ зарим шэнэ формонуудые оложо шадаабди.

Советскэ спортын амжалтань ехэ. Гэбэшье зарим дутагдалнууд тухай хэлэнгүй гаража болохогүй. Жэшээнь, манай конькишад дэлхэй дээрэ түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөндэ бираагүй һэн. Дэлхэйн чемпионадуудай, олимпийскэ наадануудай түүхэ соо эгээн лэ түрүүн манай эрэгтэй санашадай командаһаа нэгэшье хүн шан абажа шадабагүй. Мүн эстафетнэ урилдаандашье тэрэ команда гээгдэһэн байба.

Теэд юун болоно гээшэб? Шэнэ түйлалтануудые түйлаһан шэнэ нэрэнүүд үсөөн дуулдадаг болошонхой. Дэлхэй дээрэ конькигаар түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөндэ СССР-эй командынхидһаа наһатай конькишад байгаагүй.

Аха үетэнэй хуби заяанда тохёолдоһон революционно тэмсэл болон хатуужалай хүшэр хүндэ һургуулиие мүнөөнэй хүбүүд, басагад гараагүй гэжэ XXIII съезд дээрэ тэмдэглэгдэһэн гэжэ С. П. Павлов хэлэбэ. Зарим залуушуул бурьялма ажабайдалай хажуу талаар хадууран гараха, гүрэнһөө ехээр абаха эдихэ, бусадай хүзүүн дээрэ байха гэжэ оролдодог, тэдэнэр обществын урда тээхи, арадайнгаа урда тээхи уялгануудтухай гаа мартадаг. Буржуазна номнолшод, манай дайсад эгээл тиимэ хатуужалгүй хүнүүдые, «үзэл суртал үбшэн» түргэн халдашадаг хүнүүдые хорото зорилгоор ашаглаха гэжэ оролдодог.

Гэнэн хонгор хүнүүд үшөөл үсөөн бэшэ гэжэ тоолодог буржуазна пропагандистнууд капитализмын хүндэ олгодог хэбэртэй «эрхэ сүлөө», «демократи», «жаргалта байдал» гэхэ мэтэ тухай элдэб өсын хуурмаг үгэнүүдые ходо тараадаг. Эдэ хуурмаг зар тунхаг табиханань хэблэл, радио, телевидени, кино, туризм, литература, хүгжэм, хатар танец туһалдаг байна.

Үнэн болото байдалые далдалхын тулада, хүн зоной ой ухааниие худхуулхын тулада, арад зониие мүлжэхэ, тэдэнииие үгырүүлхэ, монополинуудые баяжуулхын тула шуһата дайн сэрэг эмхидхэхэ гэхэ мэтын муухай ябуулга хэжэ байһанайнгаа түлөө харюусалга бэеһээ зайсуулхын тулада империалистнууд худал хуурмагай утаа униар табижа, үнэн болото байдалые далдалдаг байна.

Империалистнуудай гол стратеги, үзэл сурталай талаар һуйдхэлгын зорилгонь юуб гэхэдэ, манай залуушуулые суртал талаарнь буруу үзэлтэй болгожо, коммунис сурталда тэрэнэй этигэл найдабарииие үгы болгохо гэһэн һанал байха юм. Буржуазна пропаганда болбол өөһэдынгөө тала баригшадые манай орон дотор бэдэржэ олохоёо һэдэнэ, СССР-эй арадуудай хоорондохи эбые таһалха гэжэ, буржуазна национализмын халдабарита үбшэн манай эндэ асарха гэжэ оролдоно, өөһэдынгөө хэрэггүй бараа тарааха хүнүүд болгохын тула манай байдалда дурагүй хүнүүдые бэдэрнэ. Буржуазна пропаганда болбол бэеэ зоболтогүй, элдэб бүтэмжэгүй ябадалаар ябаха гэһэн идхалга манай залуушуулай дунда тараажа, залуушуулыемнай гутааха гэжэ оролдоно. Теэд совет залуушуулые иигэжэ гартаа оруулха гэжэ бододогынь бүтэхэгүй гэжэ хэлэхэ ёһотойбди.

Комсомолой эмхинүүд халаа ямаршье хэлбэри маягай буржуазна үзэлтэй хайра гамгүй тэмсэл хойшодоошье ябуулха ёһотой. Номнолнуудай, үзэл сурталнуудай хоорондо дэлхэй дээрэ тон шанга тэмсэл болложо байна. Тиимэһээ бидэнэр ходо һэримжэтэй байха, тэрэ тэмсэлдэ дайшалхы, эдэбхитэй шэглэл эзэлхэ ёһотойбди.

Коммунис сурталда залуушуулай үнэн сэхэ байлгын эрхим баримтань тэрэнэй баатар ажал хүдэлмэринь юм гэжэ С. П. Павлов тэмдэглэбэ. Совет залуушуул шэнэ табан жэлэй түсэбые ухаан зүрхөөрөө һайшаан абаба. Ушарынь—энэмнай тэрэнэй ажал, тэрэнэй һуралсал, тэрэнэй ажабайдал, тэрэнэй ерээдүйн зол жаргал мүн ха юм. Ажалша арадай мүнөөнэй залуу түлөөлэгшэ халаа үүсхөн зохёогшо, нарин нягта эзэн, хүдэлмэришэн хүнэй омогорхол болон нэрэ солые хүндэлдэг, тоодог хүн гэжэ хэлэжэ болохо.

Залуушуул һайнаар ажаллажа шадахаһаа гадна, гүрэниие сэхэ хүтэлбэрилхэ хэрэгтэ, коллективэй, бүхы ороной ниитын ажабайдалда эдэбхитэйгээр хабаададаг юм. Залуу ажалшад — комсомолшууд болбол коммунис байгуулалтада манай партиин найдамтай түшэг тулгуури мүн болодог гээшэ.

ВЛКСМ-эй XIV съездын даалгабаринуудые дүүргэжэ, комсомолой организацинууд ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын, гаргадаг продукциингаа шанарые һайжаруулхын, өөрынь үнэ сэнгые доошолуулхын түлөө, арадай мүнгэ зөөриие алмахын, үйлэдбэриин арга боломжонуудые элирүүлэн ашаглахын түлөө тэмсэхэ гэхэ мэтын эгээн шухала зорилгонуудые шиидхэхэ хэрэгтэ бүри тодорхойгоор хабаададаг болоо.

Габшагай барилганууд хабаадаха хэрэг комсомолой хүдэлмэридэ онсо һуури эзэлһэн юм. Залуушуулай коллективүүд нормонуудые, проектнүүдэй шиидхэбэринүүдые зоригтойгоор шэнэлхэ, шэнэ түрүү юумые үргэнөөр хэрэглэхэ гэһэн эдэбхи үүсхэл гаргадаг байгаа. Комсомолшуудай бүхэсоюзна габшагай барилганууд дээрэ комсомолшууд болон залуушуулай гаргаһан ажалай ехэ шэн габьяагай ашаар олон барилганууд болзорһоо урид ашаглалгада ородог һэн.

Комсомолшуудай бүхэсоюзна габшагай барилганууд—комсомолой түүхэдэ ороһон баатаршалгын эли тодо хуудаһанууд мүн, энэ хадаа ажабайдалай эрхим һайн һургуули мүн, ленинскэ комсомолой, бүхы совет залуушуулай омогорхол мүн!

Эндэл гүрэнэй, ниитын организаци болохо комсомолой аша туһа ба залуу хүнэй хубиин аша туһа хоёр эгээн һайнаар зохилдон байдаг, бэе бэедээ туһалдаг гэжэ залуушуул ойлгодог, зүрхэ сэдьхэлээрээ мэдэрдэг байна.

Гүрэнэй аша туһын зүгһөө харахада, ниитын уриал болбол бүри ехэ эрдэмтэй, тогтууритай кадрнуудые абаха, шэнэ районуудые түргөөр ашаглаха, һууринжаха, тиимэһээ барилгын болзорые горитойхоноор хороохо арга олгоно. Энэ ушар болбол кадрнуудые эмхидхэн сутлуулха ябадалһаа булюу һайн гээшэ.

Залуу хүнэй аша туһын зүгһөө харахада, габшагай барилганууд гансахан һонирхолтой аяншалга болон эрэлхэг зориг туршалга бэшэ, харин энэ хадаа бэеэ даагаад ябахын һургуули, ажалай мэргэжэл түргөөр абажа, ажабайдалай үргэн харгыда гараха арга боломжо мүн болоно.

Хүбүүд, басагад партиин шэнэ уряада эдэбхитэйгээр харюусаха, залуу барилгашад болон хабсаргагшад, барилгануудай комсомолой организацинууд табан жэлэй барилганууд шанар һайнтайгаар, саг соогоо бодхоогдохын тула бүхы хүсэеэ зорюулха гэжэ хэлэхыем зүбшөөгыт гээд С. П. Павлов хэлэнэ.

Кадрнуудые бэлэдхэхэ, залуу хүдэлмэришэдэй мэргэжэл шадабариие дээшэлүүлхэ, тэдэнэй һураха болон амархын тула зохихо эрхэ байдал байгуулха тухай асуудалнууд комсомолой организацинуудай саг үргэлжын оролдолго болохо ёһотой. Комсомолой комитедүүд залуушуулай дунда экономическа эрдэм ухаа дэлгэрүүлхэ хэрэгые һайнаар эмхидхэхэ, хэжэ байһан хүдэлмэреэ экономическа талаараа амжалта ехэтэй, ашаг олзотой байха талаһаань бодомжолдог байхаар һургаха ёһотой.

Эд хэрэгсэлнүүдэй шанарые һайжаруулхын, материал болон электроэнергиие алмахын түлөө, участок бүхэндэ хүдэлмэриин саг гээхэ ябадалые усадхахын түлөө комсомолой организацинуудай тэмсэлые шангадхаха баатай болоод байһан тушаа элидхэлшэ онсолон тэмдэглэнэ.

Юрэнхы эрдэмэй һургуулинуудта һуралсалай жэлэй дүүрэхэ болотор тон бага саг үлөө гэжэ С. П. Павлов тэмдэглэнэ. Олон миллион хүбүүд, басагад ажабайдалай замда гараханъ. Ерээдүйн мэргэжэлээ олоходонь, бэеэ даагаад ябаха ажабайдалдаа ороходо зүб алхам хэхэдэнь һургуулиинуудые дүүргэгшэдтэ комсомолой комитедүүд бусад организацинуудтай хамта туһалха уялгатай.

Мүнөө үедэ профессионально-техническэ һуралсалай училищинуудта миллион хахад хүбүүд, басагад һуралсана, тэдэнэй хахадһаа олонхинь комсомолшууд юм. Һуралсагшадай гүнзэгы эрдэмтэй болохынь түлөө, һайн жаяг заршамтай байхын түлөө тэмсэлдэ комсомолой организацинуудай үүргэ ба харюусалгые дээшэлүүлхэ хэрэгтэй, училищинуудые хүмүүжүүлэгшэдээр хангаха, мүнөө байһан һуралсалай байшангуудые үргэдхэхэ болон шэнээр бариха, училищинуудай материально-техническэ баазые һайжаруулха, үхибүүдэй техническэ эдэбхи үүсхэлые хүгжөөхэ, сүлөө сагаа аша туһатай һонирхолтой үйлэ хэрэгүүдтэ зорюулха хэрэг эмхидхэлгэдэнь профтех-һуралсалай органуудта туһалха шухала.

Хүн зониие ажаһуудалай талаар хангалаг хүдэлмэриие һайжаруулгада комсомолой дүүргэхэ үүргэ тушаа элидхэлшэ онсолон тогтоо. Табан жэлэй туршада ажаһуудалай талаар хангадаг һалбарида хүдэлхөөр олон миллион шэнэ хүдэлмэришэд эрэхэ болоно. Тиин энэ харюусалгатай участогта залуушуулые хабаадуулха гээшэ тон шухала байна.

Хүдөө тосхониие техническэ талаарнь шэнэдхэн зэбсэгжүүлхын, үйлэдбэриин харилсаануудые һайжаруулхын, соёл культурыень шэнэдхэн хубилгахын үндэһэ һуури дээрэ хүдөө ажахын хүгжэлтые эрид хурдадхаха зорилго КПСС-эй XXIII съезд табяа гээд элидхэлшэ үргэлжэлүүлнэ.

Үнэхөөрөө дайшалхы отрядууд болохо, ажахын эгээн шухала зорилгонуудые шиидхэхэ хэрэгтэ залуушуулые элсүүлэн, тэдэниие ажалда дуратайгаар хүмүүжүүлхэ гэһэн хүдөөгэй комсомолой организацинуудай эрмэлзэлгэ тоосоото үеын онсо илгаатай зүйл мүн болоно. Гэбэшье залуу хүнүүдэй зариманиинь мүнөө болотор хүдөө ажахын үйлэдбэриин хүндэ хүшэр участогуудта хүдэлхэһөө тунхаридаг юм, газарта, техникэдэ һалан һальхайгаар хандана. Хүдөөгэй хүбүүд, басагадай дундаһаа, илангаяа дунда һургуули дүүргэгшэдэй дундаһаа, хүдөө тосхонһоо оройдоо гаража ошохо гэжэ оролдодог ябадал үсөөн бэшэ үзэгдэнэ.

Совет таряашанай залуу халааниие, эрдэм бэлигтэй, өөрынгөө хэрэгтэ дуратай, газарай залуу эзэдые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ комсомолой үүргые дээшэлүүлхэ шухала. Ажалай юрэнхы эрхэ байдалые, хүдөөгэй ажалшадай бүхы ажабайдалые горитойгоор һайжаруулхын тула парти, правительствын абажа байһан шууд сэхэ хэмжээнүүд бидэниие энээндэ баадхана.

Хүдөөдэ 600 мянга шахуу трактористнууд, комбайнернууд — ВЛКСМ-эй гэшүүд хүдэлнэ. Энэ хадаа ороной бүхы механизаторнуудай дүрбэнэй нэгэ хубинь мүн. Тиихэдэ табан жэлэй эсэстэ хүдөөгэй ажалшадай эдэ мэргэжэлтэд хоёрһоо үлүү дахин олошорхо байна.

Мүнөө үеын хүдөө ажахын энэ тон шухала мэргэжэлые эгээн эдэбхитэйгээр дэлгэрүүлхэ уялга комсомолой организацинуудта даалгагдана.

Партиин XXIII съездын онсолон тэмдэглэһэнэй ёһоор, газар тарялангай культурые дээшэлүүлхэ талаар хэмжээнүүдые бэелүүлхэ хэрэг хадаа ороной хүдөө ажахые хүгжөөхэ шухалын шухала зорилго мүн болоно. Газар тарялангые эрхилхэ түрүү гуримые, үйлэдбэриин түрүү технологиие, шэнэ машина болон механизмуудые ашаглан нэбтэрүүлхэ хэрэгтэ, утагжуулгануудые, ургамалнуудые хамгаалха зүйлнүүдые ашагтайгаар хэрэглэхэ ябадалда хаа хаанагүй эдэбхитэйгээр туһалха гээшэ залуушуулай уялга.

Колхозууд болон совхозуудые электрификацилха ябадалые саашадань үргэдхэхэ гэжэ КПСС-эй XXIII съездын Директивэнүүд соо хараалагдана. Хүдөө ажахыда табан жэлэй туршада электроэнерги хэрэглэлгэ гурба дахин тухай ургаха байна. Город болон хүдөө тосхонуудай залуушуулай хүсэл оролдолгые нэгэдүүлэн элсүүлжэ, хүдөө ажахые электрификацилха хэрэгые түгэсхэхэ, ферма бүхэндэ, ажахы бүхэндэ, гэр бүлэ бүхэндэ электрын элшэ хүсэнэй дэлгэрхэ тухай агуу Ленинэй хүсэлые бэелүүлхэ хэрэгтэ комсомол партидаа туһалжа шадаха гэжэ дүй дүршэл харуулна.

Мал ажалай фермэнүүд дээрэ хүдэлжэ байдаг залуушуулда бүри ехэ анхарал хандуулагдаха зэргэтэй.

Хүдөө тосхониие городой түхэлтэй болгохо ябадал — манай үеын онсо шэнжэтэй үйлэ хэрэгүүдэй нэгэн мүн. Энэ үйлэ хэрэгые эдэбхитэйгээр хүгжөөхэ талаар парти, гүрэн улам ехэ үндэһэ һуури байгуулжа байнхай. Хүдөө тосхоной городой түхэлтэй болохо ябадал гансахан экономическа талаар бэшэ, мүн культурно-социальна талааршье хүгжөөгдэнэ, хүгжөөгдэхэшье юм. Энээниие хүдөөгэй хүн зоной, илангаяа залуушуулай, гүнзэгыгөөр хубилһан шэнжэ шанар, тэдэнэй эрдэмэй, ажалай мэргэжэлэй, юрэнхы соёл культурын ургалтын хэмжээн өли тодоор гэршэлнэ.

Хүдөө тосхон болбол радио, хэблэл, телевидени, ном, кино гэхэ мэтын мэдээсэл болон соёл культурын эгээн ниитэ, аша туһа ехэтэй зэбсэгүүдээр түгэс хангагдажа байна.

Хүдөө тосхониие экономическа болон культурна талаар шэнэдхэн хубилгаха зорилгонууд ВЛКСМ-эй эмхидхэлэй хүдэлмэриие бүри һайжаруулха эрилтэ табина.

Залуушуулай үйлэдбэриин эдэбхиие дээшэлүүлхэ шухалын шухала зэбсэг гэхэдэ, мүрысөөн болодог байгаа, мүнөөшье байһаар гэжэ элидхэлшэ үргэлжэлүүлнэ. Комсомолой эдэбхи үүсхэлээр эрхилһэн ажалдаа коммунис ёһоор хандахын түлөө хүдэлөөн дэлисэ ехэтэй болонхой. Энэ хүдэлөөн олониитэ залуушуулай дунда түрөөд, үе сагай шэнжэ шанар тодорхойлно, ниитын, үйлэдбэриин харилсаануудай онсо шэнэ түхэл шэнжые бэедээ нэбтэрүүлнэ. Комсомолой организацинууд ажалдаа коммунис ёһоор хандахын түлөө хүдэлөөндэ залуушуулые саашадаашье эдэбхитэйгээр хабаадуулха ёһотой.

Манай Эхэ ороной бүхы булан тохойдо, тэрэнэй хилын саанашье, арадай ажахын, соёл культурын, гэгээрэлэй, элүүрые хамгаалгын элдэб янзын һалбаринуудта, ниитэ-политическэ ажабайдалда Совет ороной дээдэ һургуулинуудай бэлэдхэһэн, хүмүүжүүлһэн олон миллион мэргэжэлтэд амжалтатайгаар хүдэлжэ байдаг.

Студент бүхэндэ эрдэм ухаа шудалхын түлөө гүнзэгы мэдэрэл, харюусалгатай байха гэһэн үзэл хүмүүжүүлхэ уялгые комсомолой организацинуудта, мэргэжэлтэдые бэлэдхэхэ хэрэгтэ табигдадаг эрилтын хэмжээнэй ургалта даалгана.

Студентнүүдэй һайн дуранай барилгын отрядууд политическэ болон эмхидхэлэй шэнжэ шанар хүмүүжүүлхэ, ажалда дүршэн хатуужаха эрхим һайн һургуули болонхой. Гансахан шэнэ газар ашаглалга дээрэ олон арбаад мянган студентнүүд энэ һургуулиие гараа. Олон янзын техникээр зэбсэгжэһэн студентнүүдэй отрядууд мүнөө үеын гэр байшангуудые, клубуудые, хүүргэнүүд, теплотрассууд, тарянанай оньһожоруулагдаһан тоогууд гэхэ мэтэ орёо барилгануудые бодхоодог байна. Энэ жэлэй зун жара мянга шахуу студентнүүд Казахстанай барилганнуудта, Тюмениин нефть үгэдэг районуудта, транспортын шэнэ харгынуудые барилгада, хүдөө районуудые электрификацилгада ошохо юм.

Манай һанамжаар, бүхы союзна республикануудай, герой-городуудай студентнүүдһээ комсомолой тусхай отрядуудые бүридүүлжэ, газарай хүдэлөөнһөө хохидоһон Ташкент городые һэргээн болхоолгодо туһалха зорилготойгоор зунай амаралтын үедэ тиишэ эльгээгээ һаа зүб байгаа гэжэ С. П. Павлов тэмдэглэнэ.

Дипломтой болоһон дүрбэн мэргэжэлтэд бүхэнһөө мүнөө гурбаниинь шахуу тусхай дунда һургуули дүүргэгшэд болоно. Техникумүүд болон училищинуудта 4 миллион шахуу хүн һуралсана, табан жэлэй эсэстэ тэдэнэй тоо таба хахад миллион хүрэтэрөө ургаха юм. Союзна республикануудай ЛКСМ-эй обкомууд, крайкомууд, ЦК-нууд тусхай дунда һургуулинуудай комсомолой организацинуудай ажабайдалай бүхы асуудалнуудые тодорхойгоор шиидхэдэг, үдэр бүриин туһаламжа хүргэжэ, анхаралаа хандуулжа байха ёһотой.

Дээдэ болон тусхай дунда һургуулинуудһаа жэл бүри миллидһоо олон залуу мэргэжэлтэд гаража байдаг. Тэдэнэй эрдэм болон хүсэл эрмэлзэлэй үдэр бүриин ажалда дарагдахагүйнь тула, эдэбхи үүсхэлтэйгээр хүдэлхэ бүхы эрхэ байдалай, залуу инженернүүд болон агрономуудай, зоотехнигүүдэй, багшанарай, врачнуудай—бүхы залуу интеллигенциин оюун ухаанай элдэб янзын ажал хэрэгөөр бадаран байха бүхы эрхэ байдалай байгуулагдахын тула комсомолой организацинууд оролдохо зэргэтэй.

Эрдэм ухаандашье залуушуулай үүргэ улам ехэ боложо байнхай. Эрдэмтэ хүдэлмэрилэгшэдэй хахадынь гуша наһанһаа дээшэлээгүй. Теэд ажабайдалаар баадхагдажа, шиидхэгдэхээр болоһон асуудалнууд бии гээшэ. Аспирантнуудай хахадһаа олониинь диссертацинуудаа саг соонь хамгаалнагүй. Энэ хадаа гансахан бэлиггүй байһанһаа бэшэ, мүн эмхидхэлэй дутуу дунданууднаа, тэрэ тоодо бэшэһэн хүдэлмэреэ хэблүүлхэ, үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ ябадалтай холбоотой бэрхэшээлнүүдһээ уламжалдаг байна. Эрдэмтэ залуушуултай ябуулагдаха хүдэлмэриин асуудалнуудые тусхайтаар хаража үзэхыень СССР-эй Наукануудай академиин президиумые бидэнэр гуйнабди. Комсомолой организацинууд эрдэмтэй залуу хүдэлмэрилэгшэдэй творческошье, мүн политическэшье ургалта тухай улам гүнзэгыгөөр, улам харюусалгатайгаар оролдохо уялгатай.

Үхибүүд тухай оролдолго гээшэ коммунис байгуулалтын гол зорилгонуудай нэгэн гэжэ парти, правительство тоолодог байна Бүхы һайн юумэеэ — үхибүүдтэ гэһэн ленинскэ уряа шэнэ һургуулинууд болон амаралгын газарнуудта, үхибүүдэй саадууд болон яслинуудта, пионернүүдэй олон мянган лагерьнуудта үдэр бүхэндэ бэелүүлэгдэжэ байдаг. Олониитын зүгһөө үхибүүдые хүмүүжүүлхэ хэрэг бүхы совет арадай хэрэг болонхой.

Үхибүүдэй дунда ябуулдаг хүдэлмэреэ комсомол шангадхаха, пионернүүдэй организацинуудай ажал ябуулга һайжаруулха хэмжээнүүдые абаха ёһотой гэжэ КПСС-эй XXIII съезд дээрэ, манай съездэ эльгээһэн партиин Центральна Комитедэй амаршалга дотор тэмдэглэгдэнэ.

Һүүлэй үедэ пионернүүдэй организацинуудта революционно зоригжолоор, совет арадай габьяагаар нэбтэрһэн һонирхолтой, тодорхой олон тоото ажал хэрэгүүд бии болоо.

Гэбэшье ВЛКСМ-эй ЦК-да ерэдэг бэшэгүүд дотор, газетэнүүдэй хуудаһанууд дээрэ, пионернүүдэй бүхэсоюзна организациин, тэрэнэй Центральна Соведэй, пионернүүдэй хүдэлөөе ударидадаг комсомолой хүтэлбэриин нэрэ дээрэ зүб шүүмжэлхы ажаглалтануудай хэлэгдэдэг байһаниинь үсөөн бэшэ.

Мүнөө үедэ пионернүүдэй организациин хүдэлмэриие бүри ехэ ашатай туһатай болгохо хэрэгтэ шаглуулэгдэһэн хэдэ хэдэн томо асуудалнуудые ВЛКСМ-эй ЦК хаража байна.

Пионернүүдэй хүдэлмэриин удха болон түхэлыень мүнөөдэрэй эрилтэтэй тааралдуулха шухала болоо гээшэ ха. ВЛКСМ-эй шэнэ составай ЦК-гай ойрын Пленумүүдэй нэгые энэ шухалын шухала асуудалда зорюулаа һаа зүбтэй болохо байна.

Һургуулинуудай комсомолой организацинуудай хүдэлмэридэ элидхэлшэ тодорхойгоор тогтобо.

Һурагшадай һонирхолые, һүбэлгэн ухаае хайшан гээд хүгжөөхэб, хайшань шаглуулхаб гэжэ бидэнэр үшөөл багаар бодомжолнобди гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Жэшээлхэдэ, Эхэ орон тухай, арадай габьяанууд тухай эрхим һайн зохёолой областьнуудай, республикануудай, тэрэшөөлэн бүхэсоюзнашье конкурснуудые юундэ үнгэргэжэ болохогүй бэлэй. Эдэ конкурснуудта илажа гарагшадые Москвада урижа асараад, тусхай значогуудаар, орон соогуураа аяншалха үнэмшэлгэнүүдээр шагнажа болохо байна. Эдэ бүгэдэ эрдэм ухаанда үхибүүдэй эрмэлзэлые, хүгжөөхэ, Эхэ орондоо инаг дуратай байхаар хүмүүжүүлхэ байна бшуу.

Бусад оронуудай залуушуултай совет залуушуулай хани ёһоной холбоо барисаае бэхижүүлхэ, үргэдхэхэ тухай асуудалда элидхэлэйнгээ нэгэ хубиие С. П. Павлов зорюулна.

Мүнөө үедэ ВЛКСМ дэлхэй дээрэ байдаг бүхы национальна, нютаг нютагай болон уласхоорондын залуушуулай демократическа организацинуудтай хани харилсаа байгууланхай. Гансахан һүүлэй хоёр жэлэй туршада ВЛКСМ-эй ЦК-гай, СССР-эй залуушуулай комитедэй талаар манай орондо Европо, Ази, Африка, Америка болон Австралиин зуу гаран оронуудай залуушуулай болон студентнүүдэй делегацинууд айлшаар ерээ.

Социалис гүрэнүүдэй залуушуулай аха дүү союзуудтай байгуулһан манай холбоо барисаанууд үнэн зүрхэнэй шэнжэ шанартай юм. Делегацинуудаа бэе бэедээ айлшалуулха, залуушуулай хүдэлөөнэй шухала асуудалнуудай талаар саг үргэлжын хэлсээ болон зүбшэлдөөнүүдые хэхэ ябадал олоһон дүй дүршэлөө хүсэд дүүрэнээр согсолжо, организаци бүхэнэй бодото ажал ябуулгын эрхим һайниие хэрэглэхэ арга боломжо олгоно. Марксизм-ленинизмын, социалис интернационализмын, бэе бэеэ дэмжэлгын, бүрин тэгшэ эрхэтэй байхын ёһо гуримууд тушэглэһэн тиимэ хани харилсаан социалис оронуудай залуу үетэнэй эгээн шухала эрилтэдэ харюусана.

Гэхэ зуура Хитадай комсомолтой манай харилсаанууд хангалтагүйгөөр тогтожо байһаниинь гэмшэлтэй. Иимэ байдал манай гэмээр ушараагүйнь мэдээжэ. Байһан бэрхэшээлнүүдые дабахын тула, харилсаануудаа гүримшуулхын тула бидэнэр бүхы хүсөөрөө оролдонобди. Теэд манай бүхы үүсхэл эдэбхи мүнөө дээрээ Хитадай залуушуулай хүтэлбэрилэгшэдэй зүгһөө байгуулагдаһан хаалтада торожо байһаар.

Уласхоорондын залуу үетэнэй хүдэлөөнэй аша туһада, империализмда эсэргүү тэмсэлэй аша туһада, эб найрамдалай, демократиин хэрэгэй илан мандахын түлөө, эрхим һайн ерээдүйн түлөө социалис хани барисаанай оронуудай залуушуулай нэгэдэл болон жагсаал бэхижүүлхын тула ВЛКСМ өөрынгөө талаһаа бүхы хүсөөрөө оролдохо гэжэ бидэнэр манай съездын трибуна дээрэһээ үшөө дахин мэдүүлнэбди.

Манай съездын трибуна дээрэһээ хилын саана тэмсэжэ байһан хүбүүд, басагадта бидэнэр халуун амаршалга хүргэнэбди гэжэ нүхэр С. П. Павлов хэлэнэ. Тэдэнэр хархис хүсэнүүдэй зүгһөө мүрдэлгэ хардалгада орожо байгаашье һаа, демократиин, хүгжэлтын түлөө тэмсэжэ байна. Үзэл суртал талаар арсалдаанай байгаашье һаань, залуушуулай организацинуудтай холбоо барисаагаа хүгжөөхые, эб найрамдал хангаха болон социальна хүгжэлтын хэрэгэй талаар хани харилсаа тогтоохые ВЛКСМ-эй ЦК эрмэлзэдэг байгаа, саашадаашье эрмэлзэхэ байна.

Капиталай оронуудай ажалша залуушуулай манлайда залуушуулай коммунис союзууд ябана. Тэдэнэр дэлхэйн дала гаран оронуудай олон арбаад миллион хүбүүд, басагадые нэгэдүүлнэ. Залуушуулай шухала эрилтэнүүдые хамгаалхын түлөө тэмсэлэй түрүү отрядынь боложо, тэдэнэр өөһэдынгөө ажал ябуулгада марксизм-ленинизмын, пролетарска интернационализмын гол ёһонуудые эшэ үндэһэ болгоно. Имагтал энэ ушар болбол, тэдэнэй хүсэ шадалые, залуу үетэнэй үргэн ехэ олониитын дунда нэрэ алдарайнь ургажа байһыень тодорхойлно. Ямаршье бэрхэшээл хохидолнууд, хардалга гүрдэлгэ, хаалта хабшалтанууд, түрмэ болон хэһээлтэнүүд капиталис оронуудай залуу патриодуудай эрэлхэг зориг хүсэлые, өөрынгөө тэмсэлые илалтада хүргэхэ гэһэн тэдэнэй хэлбэришэгүй зоригые хухалхагүй.

Бүхы совет залуушуул вьетнам арадта эсэргүүгээр Америкын Холбоото Штадуудай үүдхэһэн зэрлиг муухай дайн сэрэгые уур сухалтайгаар буруушаана, үнэн зүб, баатар тэмсэлдэнь вьетнам арадта бодото туһаламжа хүргэхэ талаар манай парти, правительствын бэелүүлжэ байһан хэмжээ ябуулгануудые шууд сэхээр дэмжэнэбди. Вьетнамай арадуудай болон залуушуулай баатар тэмсэлые эдэбхитэйгээр дэмжэхэ ябадалые ленинскэ комсомол өөрынгөө интернациональна уялга дээрэ тоолодог байгаа, мүнөөшье тоолоно. Баатар Вьетнамай түлөөлэгшэдые олон миллион совет хүбүүд, басагадай үмэнэһөө манай съезд дээрэ бидэнэр халуун зүрхэнһөө амаршалаад, иигэжэ хэлэнэбди: «Манай хүндэтэ вьетнам аха дүүнэр, бидэнэр таанартайгаа хододоо суг хамта байгаабди, байхашьебди!»

Залуу үетэнэй нэгэдэлэй түлөө, тэрэнэй эрхэ болон эрмэлзэлгын түлөө, империализмда, колониализмда, неоколониализмда эсэргүү, эб найрамдалай, эрхэ сүлөөгэй ба эрхим һайн ерээдүйн түлөө тэмсэлэй түгэс хүсэн Демократическа залуушуулай бүхэдэлхэйн федераци, Студентнүүдэй уласхоорондын союз мүн байһаар. Эдэ эмхинүүд болбол бүхы оронуудай түрүү бодолтой залуушуулай, студентнүүдэй бүгэдэндэ элитэ түб газарнуудынь мүн болонхой. Совет

(Түгэсхэлынь 4-дэхи нюурта).

ВЛКСМ-эй XV СЪЕЗД

НҮХЭР С. П. ПАВЛОВАЙ ЭЛИДХЭЛЭЙ ТҮГЭСХЭЛ

(Эхиниинь 2—3-дахи нюурнуудта).

залуушуул, ленинскэ комсомол ВФДМ-гэй, МСС-эй бэхижэхын, тэдэнэй зэргын үргэдхэхын, уласхооронды залуушуулай, студентнүүдэй хүдэлөөндэ гэдэвэй нэрэ хүндын ба нүлөөнэй бүри ехэ болохо хэрэгтэ али болохоор туhалхын тула бүхы хүсөөрөө оролдохо байна.

Комсомол арбан таба дахинаа өөрынгөө съезд үнгэргэжэ байна гэжэ саашань элидхэлшэ хэлэбэ. Манай Залуушуулай коммунис союзай байгуулагдаhан элитэ ехэ үдэрhөө хойшо 15 дахинаа тэрэнэй түлөөлэгшэд хэhэн хүдэлмэриингөө дүнгүүдые согсолхын, хараалагдаhан уг зорилгоёо бэелүүлхэ шэнэ тодорхой хэмжээнүүдые абахын тула сугларба.

Байгуулагдаhан түрүүшынгээ үдэрhөө хойшо Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Союз өөрынгөө алхамые партиин алхамаар сэгнэдэг байна. Оролдосо ехэтэй, сэсэн мэргэн hургагша гэжэ тэрэ партиия тоолодог юм. Хараалhан хараа шугамайнь зүб байhыень баталhан, шэнэ үндэрнүүд тээшэ, шэнэ табьяа болон гүйлалтанууд тээшэ зоригжуулдаг, уряалдаг партиин эсэгэ ёhоной үгэhөө ондоо үндэр шагнал гэжэ комсомолдо байхагүй.

Партиин заабарииие, тэрэнэй XXIII съездын шиидхэбэринүүдые хүтэлбэри болгон, комсомолой олон зуун мянган организацинуудай ниитын дүй дуршэлдэ түшэглэн, бидэнэр ВЛКСМ-эй ээлжээтэ зорилгонуудые тодорхойлжо байнабди.

Манай союзай олон янзын, олон талын бүхы хүдэлмэриин эгээл гол юумэниинь гэхэдэ, совет залуушуулые коммунис эрмэлзэлгын үзэл бодолоор хүмүүжүүлхэ ябадал мүн болоно. Комсомол хадаа партиин, арадай ямаршье даабарииие нэрэ хүндэтэйгөөр дүүргэжэ шадаха, коммунизмын түлөө мэдэрэл ехэтэй, эдэбхи үүсхэлтэй, этигэл түгэс тэмсэлшэдые хүмүүжүүлхэ уялгатай. Комсомолой зэргэдэ ябаха гээшэ олон мянган хүбүүд, басагадта үзэл бодолой хатуужалай, үнэн сэхэ эрхэтэн болохын, оюун ухаанай ба физическэ талаар хүгжэн ургахын hургуули болохо ёhотой.

Ургажа ябаhан үетэниие патриотическэ үзэлөөр хүмүүжүүлхэ гээшэ манай уялга мүн болоно. Залуушуулда социалис Эхэ орондоо хизааргүй дуратай байха, тэрэнэй туйлаhан амжалтануудаар омогорходог байха шэнжэ шанарые хүмүүжүүлхэдээл бидэнэр манай залуу үетэниие коммунизмын түлөө тулалдаанда, империализмын зүгhөө бидэндэ баадхажа болохо эгээн хатуу шанга байлдаануудта эдэбхитэйгээр бэлдэхэ уялгатайбди.

Дайсанай номнолой ямаршье аляануудта, буржуазин заршам ёhын зааханшье hэдэлгэдэ, бэеэ тойруулhан, гэгдэнги хараа бодолдо эбсэшэгүй ангиин тала баримталан хандаха үзэл бодолтойгоор залуушуулые хүмүүжүүлхэ гээшэ комсомолой организацинуудай шухалын шухала зорилго мүн. Комсомолец бүхэн өөрынгөө ажалаар, журамаараа, хүнүүдтэ хандалгаараа манай совет ёhо гуримые эдэбхитэйгээр баталха, хүгжөөхэ зэргэтэй, тиихэ зуураа бидэндэ харшэ үзэл бодолдо, hанаашалга, хэлбэриилтэнүүдтэ эсэргүү эрид шууд тэмсэл ябуулха ёhотой.

Комсомол хариин оронуудай түрүү бодолтой залуушуултай хани барисаагаа саашадаашье бэхижүүлхэ юм. Мүн ахадүү социалис оронуудай залуу үетэнэй союзуудтай суг хамта империализмын аашануудта эсэргүүгээр тэмсэхэ болоно. Пролетарскэ интернационализм, мүлжэлгэ дарлалгада, хүсэрхэлгэдэ эсэргүүгээр тэмсэжэ байhан бүхы хүнүүдтэй хани харилсаатай байха хүмүүжэл үгэхэ хэрэг ВЛКСМ-эй бүхы ажал ябуулгын гол хараа шугамуудай нэгэн болоно.

Комсомол хадаа партиин найдамтай туhалагша, дайшалхы резерв мүн гэжэ парти нэгэнтэ бэшэ тэмдэглэhэн юм гээд С. П. Павлов үгынгөө түгэсхэлдэ хэлэбэ. Совет залуушуулай хүсэндэ, арга боломжодо, зохёон байгуулхы эршэ зоригто этигэжэ байhан тухайгаа парти хододоо онсолон тэмдэглэдэг. Энээн тухай мүн КПСС-эй XXIII съезд дээрэ эсэгэ ёhоор хэлэгдэhэн юм.

Энэ этигэл найдабари мүнөөдэр манай съездэ Коммунис партиин ЦК-гай хүргэhэн амаршалга соо, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Брежневэй үгэ доторо мүн лэ дурдагдаа.

Съездын трибуна дээрэhээ бидэнэр түрэл Коммунис партидаа, тэрэнэй Ленинскэ Центральна Комитедтэ иигэжэ хэлэнэбди: Соведүүдэй ороной залуушуулай хододоо ямаршье шалгалтада өөhэдынгөө эсэгэнэрэй легендарна, унтаршагүй алдар солодо хүрэмөөр байхынь тулада өөрынгөө ёhо заншалда үнэн сэхэ, 23 миллион тоотой Комсомол бүхы хүсэ шадалаа, эршэ зоригоо үгэхэ!

ПАРТИ ЗАЛУУШУУЛАЙ ЗОРИГ БАДАРУУЛНА

Съездын үдэшын заседани дээрэ түрүүлэгшээр hууhан ВЛКСМ-эй ЦК-гай секретарь А. Безиров ВЛКСМ-эй Центральна шалгалтын комиссиин тоосоото элидхэл хэхынь тула тэрэнэй түрүүлэгшэ нүхэр **Р. А. Мусиовскида** үгэ үгөө. Шалгалтын комисси ВЛКСМ-эй финансын ажахые ходо хинан шалгадаг, комсомолой ЦК-гай, тэрэнэй органуудай аппаратда хэрэгүүдэй, бэшэгүүдэй, мэдүүлгэнүүдэй саг соогоо харагдахые хангадаг байгаа гэжэ элидхэлшэ хэлэбэ.

Трибуна дээрэ ВЛКСМ-эй Московско городской комитедэй нэгэдэхи секретарь **В. Трушин** гараба. Хүдэлмэришэн ангиин залуу халааниие хүмүүжүүлгын асуудалнуудта үгынгөө гол хубиие зорюулаа.

Жэл бүри 50 мянга гаран хүбүүд, басагад ниислэл хотын промышленностьда ажаллахаяа ородог. Гэхэтэй хамта эдэнэй нэгэнэйшье анхаралhаа гадуур үлэдэггүй байhаниинь шухала. Манай hанамжын ёhоор, залуу хүдэлмэришэн комсомолшууд-залуушуулай бригадада, цех болон коллективтэ оробол, хүнгэнөөр, hайнаар болбосордог байна. Иимэ оршон байдалда таарадаг, өөhэдынгөө хаба шадабарииие хүсэд дүүрэн гаргадаг. Залуушуулые хүмүүжүүлгэдэ коллективэй ямараар нүлөөлдэг байhыень hайтар шэнжэлхын тулада комсомолой, профсоюзай болон бусад ниитын эмхинүүдэй хүсые нэгэдхэхээр саг болоо гэжэ hананабди гэбэ.

В. Трушин Москвагай залуу эрдэмтэд, мэргэжэлтэд тухай, эрдэм ухаанай хүгжэлтын хэрэгтэ проектнэ, шэнжэлгын институдуудай комсомолой эмхинүүдэй дүүргэдэг үүргэ тухай хэлээ. Залуушуулые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ литературын, искусствын ехэ удха шанартайе тэмдэглээд, суртал бодолой хүмүүжэлhээ өөрынгөө творческо ургалтын сэхэ дулдыдадаг байhыень залуу интеллигентнэрэй ойлгон мэдэрэлгэдэ туhалха гээшэ ниислэл хотын комсомолой эмхиин гол зорилго болоно гэжэ онсолон тэмдэглэбэ.

Украинын комсомолой ЦК-гай нэгэдэхи секретарь **Ю. Ельченко** үгэ хэлэбэ. Партиин үнэн туhалагшад байхаhаа үлүү ехэ зол жаргал үгы гэжэ Украинын хүбүүд, басагад Советскэ Союзай бүхы залуушуулдал адляар тоолоно. Эдэнэр комсомолой үмэнэ партиин табиhан зорилгонуудые зүбөөр ойлгоно. КПСС-эй XXIII съездын шиидхэбэринүүдые үнэн зүрхэнhөө hайшаана.

Ю. Ельченко съездэ ажалай бэлэгүүдые бэлдэhэн Украинын комсомолшуудай амжалтанууд тухай дурдаба. Залуушуулай хэдэн зуугаад, мянгаад коллективүүд коммунизмые улам ойртуулхын тула эдэбхитэй үүсхэлтэйгээр ажаллажа байна. Жэшээлэн хэлэбэл, түсэбтэ табан жэлэй түрүүшын жэлдэ ашаглалгада ороходо ёhотой булад, прокат үйлэдбэриилдэг бүхы барилганууд комсомолой ударна барилганууд болгогдон соносхогдонхой.

Райкомууд, горкомуудта комсомолшуудhаа орohон хэдэн мянган мэдүүлгые Советскэ Союзай арадуудай интернационализмын, хани барисаанай бодото бэелэлнүүдэй нэгэн мүн гэжэ Ю. Ельченко тоолоно. Эдэ мэдүүлгэнүүд доторнь нэгэл гүйлта —усалда дайрагдаhан Ташкентые hэргээн бодхоолсохын тула бидэниие эльгээгыт гэжэ гүйлта хэгдэнэ. Нилээд олон комсомолшууд Дунда Ази ошожо ябана. Украинын пионернүүдэй лагерьнууд мүнөө зундаа Узбекистанай хэдэн мянган үхибүүдые амаруулхаар бэлэн байна гэбэ.

ВЛКСМ-эй Ленинградска обкомой нэгэдэхи секретарь **Р. Николаев** Ленинградай хахад миллион комсомолшуудай үмэнэhөө үгэ хэлээ. Областиин залуушуул партиингаа анхарал оролдолгодо, этигэл найдабарида шэн зоригто ажалаараа харюусана. Аха үеынхидэй гурим заншалнуудта үнэн байдаг Ленинградай залуушуул мэргэжэл шадабариин эрхим дээжэнүүдые шудалха гэжэ оролдоно. Адмиралтейскэ заводой комсомолшууд ехэ амжалта туйлаа. Эдэнэр «Александр Косарев» гэжэ ехэ судны барилгые комсомолой габшагай барилга гэжэ соносхоhон юм. Мүнөө «Александр Косарев» майн 16-да уhа руу табигдаа гэhэн телеграмма съездын нэрэ дээрэ абтаба.

Мүнөө манай залуу үетэн ямар юумые тон шухалада тоолоноб? Хүдэлмэришэн ангиин зэргэдэ ажаллажа байhандаа, өөhэдынгөө хэhэн юумэнэй түлөө түрэл коллективэйнгээ ажал хэрэгэй түлөө харюусалгатай байhандаа омогорхоно. Хүдэлмэришэн гэhэн омог нэрые наринаар сахилга—Ленинградай ажалша залуушуулай гол уряа болоно.

Коммунис ажалай түлөө хүдэлөөн Ленинградта үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Коммунис ажалай коллективүүдэй 90 процентнь залуушуулай юм. Залуу хүдэлмэришэдэй хүсэл эрмэлзэлгынь бүхы коллективэй хүсэл эрмэлзэлгэтэй найралдан таараладаг ушар энэ хүдэлөөнэй гол зүйлынь болоно.

Нүхэр Николаев Вьетнамай, Венесуэлын, Анголын баатар габьяата арад түмэнтэй, национальна бэеэ даанги байдалай түлөө тэмсэжэ байгаа бусад бүхы оронуудай залуушуултай аха дүүгэй ёhоор hаналаа нэгэдэнхэй байhанаа Ленинградай залуушуулай үмэнэhөө элирхэйлэн мэдүүлбэ.

Манай город мүнөөдэр Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнагдаа гэжэ Волжский хотын «Гидростройн» комсомолшууд-залуушуулай комплексно бригадын бригадир, коммунис ажалай ударник **Г. Колибошин** ехэ баяртайгаар мэдээсэбэ. Правительствын үндэр дээдэ шагнал хайрада хүртөөд байхадаа Болжский хотын 13 мянган комсомолшуудай отряд бүри hайнаар ажаллаха байха гэжэ Ленинскэ комсомолые найдуулнабди гэбэ.

Казахстанай комсомолой ЦК-гай нэгэдэхи секретарь **Узбекали Джанибеков** үгэ хэлээ.

КПСС-эй XXIII съезд залуушуул, комсомол тушаа, ургажа ябаа үетэниие хүмүүжүүлгын асуудалнуудта онсо анхарал хандуулhан байна. Залуу хүн ажал хэжэ хатуужан болбосордог гээшэ. Тиимэhээ эдир үетэниие ажалаар хүмүүжүүлхэ—гол зорилгонуудай нэгэн болоно гэжэ бидэнэр, манай комсомолой эмхи тоолодогбди. Манай республика доторхи олохон ударна барилгануудта хэдэ мянган хүбүүд, басагад ажалладаг юм. Комсомолой съезднүүдэй хоорондохи жэлнүүдтэ комсомолой уряагаар 35 мянган залуушуул хонин ажалда хүдэлмэрилхэеэ ошоо, тэдэнэй 437-ниинь Советскэ Союзай орденууд, медальнуудаар шагнагданхай. Манай үеынхидэй түхэл шарайнь иимэ. Казахстанай комсомолшууд, залуушуул шэн зоригтойгоор ажаллан, Коммунис партиин суртал бодолдо үнэн байдагаа элирхэйлнэ.

hара хахадай урда тээ КПСС-эй XXIII съездын делегадууд «Луна-10» гэжэ автомат станци дээрэhээ дэлхэй худар дамжуулагдаhан «Интернационалай» ирагуу аялгые анха түрүүн шагнаа бэлэй. hарые тойрон ниидэдэг хэмэл одонтой ээлжээтэ сеанс мүнөөдэр хэгдээ. Совет эрдэмтэд замбуулинайнгаа лабораториин дууе бэшэhэн плёнко съездэ-мнай бэлэг болгон эльгээбэ гэжэ заседаниин түрүүлэгшэ соносхоо.

«Интернационалай» ирагуу hайхан аялга Съезднүүдэй ордон соо hүр жабхалантайгаар зэдэлээд, удаан замхашагүй альга ташалган нэжэгэнэбэ.

Заседаниин түрүүлэгшэ «Луна-10» гэжэ автомат станциие бүтээhэн эрдэмтэд, хүдэлмэришэд, инженернүүдтэ съездын делегадуудай үмэнэhөө халуун баяр хүргөөд, замбуулиниие шэнжэлгын талаар шэнэ амжалта туйлахыень тэдээндэ хүсэбэ.

XV съездые амаршалхынь тула Демократическэ залуушуулай бүхэдэлхэйн федерациин президент **Рудольфо Мекинидэ** үгэ үгтэбэ гэжэ түрүүлэгшын мэдээсэхэдэнь, съездын делегадууд тон хани халуунаар угтаа. Бидэнэр совет залуушуулые урдаа харадаг гээшэбди. Юундэб гэхэдэ, дэлхэйн сүлөөдэ дуратай, түрүү үзэл бодолтой бүхы залуушуулай тэмсэл, ажал ба хүсэл эрмэлзэлые совет залуушуул, тэрэнэй урдынь ба мүнөөнэй түүхэ бодото дээрэнь бэелүүлнэ бшуу. Совет ороной залуу хүнүүдэй hаналаа нэгэдэн талархалгын тодорхой, аша үрэ ехэтэй байhые бүхы түбинүүдтэхи эдиршүүлэй хүдэлөөнүүдэй, уласхоорондын ехэ эмхинүүдэй мэдэдэг, сэгнэдэгынь тушаан болоhон ушар бэшэ юм гэжэ Мекини хэлэнэ.

Рудольфо Мекини делегадуудай, айлшадай альга ташалгаар угтагдан, съездын президиумдэ Демократическэ залуушуулай бүхэдэлхэйн федерациин туг барюулаа.

Болгариин түлөөлэгшэ, Димитровско коммунис залуушуулай Центральна Комитедэй нэгэдэхи секретарь **Георгия Атанасовые** съездын делегадууд халуунаар амаршалба.

ВЛКСМ-эй ЦК-гай нэгэдэхи секретарь **Мехеш Лайош** Венгриин залуушуулай коммунис союзай делегациин үмэнэhөө Венгриин бүхы хүбүүд, басагадай үмэнэhөө амаршалга хүргэбэ.

Франциин коммунис залуушуулай хүдэлөөнэй генеральна секретарь **Франсуа Ильсом** Франциин коммунис залуушуулай хүдэлөөнэй үмэнэhөө, энэ ороной бүхы эдир үетэнэй үмэнэhөө ВЛКСМ-эй съездэ аха дүүгэй амаршалга хүргөө.

ҮЛЬДЭРГЫН НАЙМАН ЖЭЛЭЙ hУРГУУЛИДА

МАНАЙ ХҮМҮҮЖЭГШЭД—СЪЕЗДНҮҮДЭЙ ДЕЛЕГАДУУД

Тус hургуулиин багшанар болон шабинарта ехэтэ баясамаар. Юундэб гэхэдэ, манай hургуулида hуража гараhан Намжилма Ламахановна Тогмитова партиин XXIII съездын делегат. Тиихэдэ манай hургуулиин хүмүүжэгшэ, мүнөө багша Ким Шагдонович Цыденов комсомолой XV съездын делегадаар hунгагданхай. hурагшаднай Н. Л. Тогмитоватай бэшэг абалсадаг. Нүхэр Тогмитова өөрынгөө бэшэгүүд соо ажалдаа үндэр дүнгүүдые хайшан гээд туйладагаа, мүн ямар социалис уялгануудтайгаа бэшэлэг. Намжилма Тогмитовна 1966 ондо 100 хонин бүриhөө 105 хурьга абаха, хонин бүриhөө 3,7 килограмм ноохо хайшалха уялгатайб гээд бэшэнэ.

Түрүүшынгээ делегадhаа Ким Цыденовнайшье гээгдэнэгүй. Бүхы эрдэм бэлиг, мэргэжэл шадабаряа хүүгэдтэ үнэн зүрхэнhөө бэлэглэдэг. Тэрэнэй даадаг 7-дохи класс түмэр түдэгэ суглуулгаар hургуули соогоо 1-дэхи hуури эзэлээ. Энэ хоёр делегадуудтаа «Буряад үнэн» газетын хуудаhанhаа ажалдаа бүри ехэ амжалтануудые туйлахыень хүсэнэбди.

ШЭНЭ ИНТЕРНАТ БҮТЭХЭ

1966-67 онуудай hуралсалай жэлнүүдтэ Үльдэргэ нютагай малшадай хүүгэд шэнэ интернадтай болохо юм. Декабрьда эхилhэн интернадай барилга мүнөө халуун хаhадаа ябажа байна. Колхозой пенсионер Жамбал Доржиевич Самлилоной ударидалга доро 60—70 наhатай үбгэд Пунцук Ешеев, Жамбал Цыбикжапов, Базар Агбанов, Гуробазар Цыренжапов, Балдан Базаров, Жана Цыденов гэгшэд өөhэдынгөө hайн дураар хүүгэдэй энэ байшан баринад. Шэнэ интернат хадаа колхознигуудай хүүгэдтэ бэлэглэhэн бэлэг болоно.

ЯhАНАЙ ГУРИЛ

Колхозой зоотехник Эрдэни Бальжинимаевич манай hургуулида хододоо ерэдэг айлшан юм. Тэрэ hурагшадай бэлдэhэн яhанай гурил түүртэнүүдээр хубаажа үгэдэг. Тиимэhээ hурагшад гурил ехээр бэлэдхэхэеэ хүсэдэг. Жэшээнь, 5-дахи классай hурагша Гэлэгма Ширапова 4 кг. яhанай гурил тушаагаа. 4-дэхи классайхид Дулма Галсанова, Вера Кирсанова гэгшэд 2—3 кг. хүрэтэр тушааба. hурагшаднай бүхыдөө яhанай 1 центнер гурил колхоздоо тушаагаад байна.

10 ТОННО ТҮМЭР ТҮДЭГЭ

Хаягдаhан түмэр суглуулгаар бүхы пионерскэ отрядуудай хоорондо дэлгэрhэн мүрысөөндэ хабаадан, манай hургуулиин пионернүүд хоёр үдэрэй туршада 10 тонно түмэр түдэгэ суглуулаа. Энэ мүрысөөндэ 7-дохи классайхид (классые даагша К. Цыденов) 1-дэхи hуури эзэлбэ. Тус классай hурагша бүхэн 160 кг. түмэр суглуулhан байна. Харин ондоо отрядуудhаа Таня Алимасова, Баяр Помтоев, Агбан Шагдуров, Д-Нима Цыдыпов гэгшэд 200—250 кг. хүрэтэр суглуулба.

МАКУЛАТУРА

hаяын үдэрнүүдтэ hурагшаднай тон урматай. Юундэб гэхэдэ, Эгэтын сельподо 2 тонно макулатура тушаахада багахан хэрэг бэшэ ха юм. Энэ мүрысөөндэ 2—4 классайхид (багшань Жамбалова Д-Х. Ж.) хамагhаа ехые тушаажа, дирекци ба пионерскэ организациин hайшаалда хүртэжэ, шан абаа.

ТҮЛЕЭ БЭЛЭДХЭЛГЭ

hуралсалай шэнэ жэлдэ хэрэглэгдэхэ түлеэ бэлэдхэлгын воскресник ехэ эмхитэйгээр үнгэрбэ. 3 үдэрэй туршада hурагшад болон түрэлхид 800 кубометр түлеэ бэлдээ. Энэ түлеэниинь бүхэли жэлдэ хүсэд хүрэхэ юм.

КОНЦЕРТ ТАБИНА

Партиин XXIII съездын үедэ, дүүрэhэн хойноньшье hургуулиимнай пионернүүд болон комсомолшууд багшанартайгаа хамта гүүртэ болон отарануудта ошожо, съездын хүдэлмэри тухай элидхэл, лекци уншана, концерт харуулна. Энэ агитколлективые дуу, хүгжэмэй багша В. С. Дашинимаев хүтэлбэрилдэг.

Уран hайхан аялга дуунуудаараа, мэргэн шумууhан хатар ёохорнуудаараа хүүгэднай эхэ эсэгэнэрээ, нютаг нугаархинаа баясуулна. Хүүгэдэй уран hайханай бүлгэмүүдэй аймагай харалгада тус hургуули шалгаржа, 1-дэхи hуури эзэлhэн байна. Түрэл hургуулидамнай бэлиг шадабаритай хүүгэд олон гэжэ hанахада урматай даа.

Ц-Х. ЖАМЬЯНОВА.

ФУТБОЛ

УРМАА ХУХАРМААР...

Сибирь болон Алас-Дурна зүгэй зонын «Б» классай футболистнуудай дунда ээлжээтэ—дүрбэдэхи наадан үнгэргэгдэбэ. Уржа үдэшэлэн манай республикын «Сэлэнгэ» команда стадион дээрээ Эрхүүгэй «Ангара» бүлгэмэй футболистнуудтай наадаа. Улаан-Үдэ хотын футболдо дуратайшуул «Сэлэнгэ» командынгаа наада харахаар стадиондоо энэ үдэшэ олоороо сугларба.

Үдэшын зургаан часhаа наадан эхилжэ, футболистнууд өөр өөрынгөө тала хамгаалжа, добтолжо ороно. Наадэнай эхилэн сасуу, «Ангара» командынхид манай футболистнуудай тала руу хэдэн удаа сүмэрэн орожо, хамгаалагшад, вратариие мэгдэхээнэ. Нэгэ тиимэ аюулай тохёолдоходо вратарь Веригин тэрэ бүмбэгыень шадамар бэрхээр тодожо абамсаараа, гэдэргэнь—наадэнай талмай руу шэдэнэ. Айлшадай добтологшод, илангаяа 8, 9, 10, 11-дэхи номертой футболистнууд бэрхээр наадажа, хэдэн удаа улаан-үдынхидэй воротада дүтэлжэ ерэнэ. Воротагаа хёрхоор хамгаалжа шадаhан Веригин наадэнай түрүүшын хахадта хоёр, гурбан бүмбэгэhөө командаяа аршалжа үрдинэ. Тиигэн гэhээ «Сэлэнгын» футболистнууд энэ наадандаа ахир муу, тулюур туйганаар наадажа, харагшадайнгаа урма зориг хухална. Наадэнай нэгэдэхи хахадай дүүрэтэр манай командын добтологшод айлшадайнгаа тала руу нэгэшье удаа сүмэрэн орожо шадаагүй.

Юун болооб, ямар шалтагаанhаа иимэ ахир муугаар наададаг болоо гээшэбибди. Али эсэшоо гүбди? гэhэн асуудалнуудые командын хүтэлбэрилэгшэдhээ hурахаар саг тулажа ерээ. Иигэжэ наадаха болоо hаа, саашадаа ямаршье амжалтын туйлагдахагүйнь мэдээжэ.

Наадэнай хоёрдохишье хахадай эхилхэдэ манай футболистнуудай дунда hэргэhэн хүн баhал үгы. Тэрэл шэгээрээ, хайша хэрэг наадаа боложо, «дэмы хаягдаhан дээhэндэл» иишэ тиишээ харайлдана. hайн добтолго эмхидхэhэн айлшадай футболистнууд эдэнэрэй иигэжэ ахираар наадахада, үшөө эмхи гуримтай боложо, улаан-үдынхидэй воротагай дэргэдэ аюултай байдал тохёолдуулна. Нэгэ тиимэ добтолгын болоходо бүмбэгын хойноhоо харайжа ерэhэн айлшадай 8-дахи номерой добтологшо тэрэнээ эршэтэй шангаар сохижо, одоошье тоо нээбэ. Энэнь наадэнай эхилhээр 25-дахи минутын ябажа байхада тохёолдоо. Манай командын футболистнууд энээндэнь харюугай бүмбэгэ сохихые оролдохо аа гү гэхэдэ, үгыл хадаа үгы. Тиигэжэ энэ наадамнай хэзээ хэзээнэйхиhээ муугаар үнгэржэ, стадиондо сугларагшадай сэдьхэлые хангажа яашье шадаагүй.

Удаадахи наадан майн 21-дэ үнгэргэгдэхэ. Айлшаар манайда Красноярск городой «Локомотив» команда ерэхэ болонхой.

Б. ЦЫРЕМПИЛОВ.

Зураг дээрэ: айлшад улаан-үдынхидэй воротада.

Л. ХАЙДУРОВАЙ фото.

ВЛКСМ-эй ХҮНДЭТЭ ТЭМДЭГ

Комсомолой Центральна Комитедэй бюрогоор баталагдаhан энэ тэмдэгые ажал дээрээ гайхамшагта амжалта, эрдэм наука, искусство болон спортдо илалта туйлаhан хүбүүд, басагад, эдиршүүлые коммунис ёhоор хүмүүжүүлхэ талаар шадабаритай бэрхэ эдэбхитэд абажа байха юм.

ВЛКСМ-эй хүндэтэ тэмдэг табан хушуунай түхэлтэй, дундань Ильичэй дүрэ зурагтай комсомолой значок бии. Энэ одон тэбхэр колодкотой улаан лентэдэ гарьхаар холбогдоно.

ТАСС-ай фотохронико.

ВЛКСМ-эй ЦК-гай IX Пленумэй тогтоол

„ЛИТЕРАТУРЫН, ИСКУССТВЫН ЗОХЁОЛНУУДАЙ ТҮЛӨӨ ЛЕНИНСКЭ КОМСОМОЛОЙ ШАНГУУДЫЕ ОЛГОХО ТУХАЙ

ВЛКСМ-эй ЦК-гай юhэдэхи пленум Ленинскэ комсомолой шангуудые олгохо тухай асуудал зүбшэн хэлсээд, иигэжэ **тогтооба**:

Аха үеын коммунистнуудай эрхим халаан болохо олон миллион эдир совет патриодуудые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ комсомолой дайшалхы зэбсэгынь болоhон зохёолнуудай, «Булад яагаад хатуужааб», «Шуурган дундуур түрөөшэд» гэжэ мүнхэ зохёолнуудай автор, онсо гайхамшаг совет уран зохёолшо **Островский** Николай Алексеевичтэ Ленинскэ комсомолой шан олгохо.

Литературын ба искусствын зохёолнуудай түлөө Ленинскэ комсомолой 1966 оной шангуудые олгожо, диплом ба лауреадай медаль барюулалсаха гэбэл:

Думбадзе Нодар Владимировичта, уран зохёолшо — «Нара харанаб», «Би, хүгшэн өжы, Илико ба Илларион» гэhэн повестьнуудай түлөө.

Грузиин ЛКСМ-эй ЦК, Грузиин Уран зохёолшодой холбоон, «Хүүгэдэй литература» гэжэ издательство зууршалаа.

Жалакявичус Витаутас Прановичто, кинорежиссер—«Хэншье үхэхые хүсөөгүй» гэhэн кинофильмын сценариин режиссурай түлөө.

Литвагай ЛКСМ-эй ЦК, «Советский экран» гэжэ журналай редколлеги зууршалаа.

Пахмутова Александра Николаевнада, композитор—залуушуул, комсомол тухай хэдэ хэдэн дуунуудай түлөө.

Братскэ ГЭС-эй барилгашадай комсомолой организаци, Владимирска областной комсомолой конференци, Ростовско областной комсомолой конференци, Архангельска областиин Лешуконско районой комсомолой конференци, Целиноградска областиин «Кийминский» совхозой комсомолой организаци, Усть-Пристани тосхоной дунда hургуулиин комсомолой комитет, Хойто Флодой комсомолой эмхи, «Комсомольская правда» газетын редколлеги зууршалhан байна.

Чивилихин Владимир Алексеевичтэ, уран зохёолшо — «Мүнгэн рельснүүд», «Клава Иванова тушаа», «Елкимоталки» гэжэ повестьнуудай түлөө.

«Молодая гвардия» журналай редколлеги, «Молодая гвардия» гэжэ издательство, ВЛКСМ-эй Новосибирскэ обком зууршалаа.

Ленинскэ комсомолой нэрэмжэтэ эдир харагшадай театрта (Киев)—«Залуу гварди» гэжэ зүжэгэй түлөө.

Украинын ЛКСМ-эй ЦК, УССР-эй Культурын министерство, Украинын театральна бүлгэмэй президиум зууршалаа.

ЛЕНИНСКЭ КОМСОМОЛОЙ ШАНГАЙ ТҮРҮҮШЫН ЛАУРЕАДУУД

Киев городой Ленинскэ комсомолой нэрэмжэтэ эдир харагшадай театрта А. Фадеевэй «Залуу гварди» гэжэ зүжэг хоёрдохи жэлээ ехэ амжалтатайгаар харуулагдажа байнхай. Зуу гара дахин табигдаад байна. Энэ зүжэгые тааруулан табигша режиссер—Украинын ССР-эй габьяата артист Александр Барсегян.

ВЛКСМ-эй ЦК-гай IX пленумэй тогтоолоор энэ зүжэгтэ литература болон искусствын зохёолнуудай түлөө Ленинскэ комсомолой шан олгогдоо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: зүжэгэй түгэсхэлэй сценэ.

ТАСС-ай фотохронико.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Мүнөөдэрэй номерто:

Нэгэдэхи хуудаhанда: ВЛКСМ-эй XV съездэ КПСС-эй ЦК-гай амаршалга; ВЛКСМ-эй XV съезд дээрэ нүхэр Л. И. Брежневэй хэлэhэн үгэ; КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоол.

Хоёрдохи, гурбадахи хуудаhануудта: «ВЛКСМ-эй ЦК-гай тоосоон, КПСС-эй XXIII съездын шиидхэбэринүүдэй үндэhөөр комсомолой зорилгонууд» гэhэн ВЛКСМ-эй ЦК-гай нэгэдэхи секретарь нүхэр С. П. Павловай элидхэл.

Дүрбэдэхи хуудаhанда: ОАР-ай Национальна суглаан дээрэ Г. А. Насерай, А. Н. Косыгинай хэлэhэн үгэнүүд; спортын hонинууд.

БУРЯАД ҮНЭН

4-дэхи нюур
1966 оной майн 19.

Редактор Ц. О. ОЧИРОВ.

Н-01663.

Зак. № 474.